

महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९
छत्रकोट गाउँपालिका
गुल्मी

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (Vision)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुने ।

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (Mission)

देशमा स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide Independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता	(Independence)
निष्ठा	(Integrity)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)
व्यावसायिकता	(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७७/७८ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरूमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरू मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय स्रोत व्यवस्थापनमा स्पष्ट कानूनी व्यवस्था नभएको, आय सङ्कलन न्यून रहेको, पर्याप्त आधार बेगर राजस्व छुट दिएको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अबण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानून विपरीत खरिद गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, बचत अनुदान फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्चको बाहुल्यता रहेको लगायत छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा टुक्रे आयोजनाको छनौट गरेको, लागत अनुमान तथा आयोजना तयारीमा अत्यधिक रूपमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको, दिगो विकासका लक्ष्य अनुरूप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालीन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, कर्मचारी नियुक्ति तथा बढुवामा प्रदेश लोकसेवा आयोगको परामर्श नलिएको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको यथार्थ रूपले अभिलेख नराखेको, अधिकांशको बैङ्क हिसाब नभडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहनुका साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपदो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ । स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फछ्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजू उपर आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बावजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छ । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)
महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
महानगरपालिका, काठमाडौं, नेपाल
Anam Nagar, Kathmandu, Nepal

देश लेखापरीक्षण निदेशनालय
(लुम्बिनी प्रदेश लेखापरीक्षण निदेशनालय)

पत्र संख्या: २०७८/७९
च.नं. १४४

मिति: २०७९/३/२३

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्षज्यू,
छत्रकोट गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
गुल्मी ।

कैफियत सहितको राय

हामीले छत्रकोट गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७८ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानूनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

- छत्रकोट गाउँपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
- लेखापरीक्षणबाट रु. ७७ लाख ५३ हजार बेरुजू देखिएको छ । सोमध्ये मिति २०७९/३/१६ मा प्राप्त प्रतिक्रियाबाट रु. २५ लाख ७५ हजार फस्यौट भई बाँकी बेरुजू असुल गर्नुपर्ने रु. ४ लाख २५ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रु. ४७ लाख १६ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु. ३७ हजार रहेको छ । पालिकाको गतवर्ष सम्मको रु. २ करोड ८२ लाख ३३ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा यसवर्ष समायोजन र सम्परीक्षणबाट फछ्यौट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजू समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु. १ करोड ४२ लाख ४४ हजार रहेको छ । पालिकाको **बेरुजू वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजू स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।**
- पालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्ति प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ । कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रूपमा रहेको छ ।
- आम्दानी तथा खर्चको सेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेशकी बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

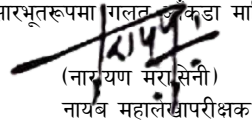
हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं । त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ । नगर/गाउँ कार्यपालिका, नगरप्रमुख/अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन् ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भन्ने हुँदैन । वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(नारयण मरासिनी)
नायब महालेखापरीक्षक

छत्रकोट गाउँपालिका

बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

२०७७।७८

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
संज्ञात्मक	ताराती		संज्ञात्मक	ताराती		संज्ञात्मक	ताराती			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
९७	११	७७५३	०	३	२५७५	९७	८	५१७८	४२५	३७	४७१६	०	०	४७५३	०

अद्यावधिक बेरुजु स्थिति

२०७७।७८

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्यौट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
गुल्मी	२८२३३	०	१९१६७	९०६६	०	५१७८	१४२४४

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : छत्रकोट गाउँपालिका, गुल्मी, छत्रकोट गाउँपालिका, गुल्मी

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	पुण्य प्रसाद पौडेल	२०७८-१-१	२०७८-७-५
कार्यालय प्रमुख	दामोदर भण्डारी	२०७७-७-२	२०७७-१२-३१
कार्यालय प्रमुख	भेषराज पन्थ	२०७७-४-१	२०७७-६-३०
कार्यालय प्रमुख	कृष्ण प्रसाद पन्थी	२०७८-७-८	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	सन्तोष जि.सी	२०७७-४-१	
बेरुजु रकम			७,७५२,६०८

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		७,८४,२३,५३०.५४	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	३६,२९,२०,३५०	चालु खर्च	२६,६१,९४,२७४.५१
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	४,५३,८०,०००	पूँजीगत खर्च	१०,६४,५५,८०२.९१
राजश्व बाँडफाँट	६,२१,४४,७४७.९८	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	१७,९९,४१,७०५.५५
आन्तरिक आय	५४,२१,०१२.९६		
अन्य आय	९,५३,७६,२९९		
कुल आय	५७,१२,४२,४०९.९४	कुल खर्च	५५,२५,९१,७८२.९७
बाँकी मौज्दात	९,७०,७४,१५७.५१		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																																																																																																			
१			<p>परिचय</p> <p>स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस पालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवद्र्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिका अन्तर्गत ६ वडा, ३४ सभा सदस्य, ८७.१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा २१ हजार ४८१ जनसंख्या रहेको छ ।</p>																																																																																																																				
२			<p>वित्तीय अवस्था</p> <p>सूत्र प्रणाली अनुसारको वित्तीय प्रतिवेदन:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">विवरण</th> <th rowspan="2">टिप्पणी</th> <th colspan="4">यस वर्ष रु.</th> <th colspan="3">गतवर्ष रु.</th> </tr> <tr> <th>बजेट</th> <th>आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी</th> <th>वस्तुगत/सोझै भुक्तानी</th> <th>जम्मा</th> <th>आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी</th> <th>वस्तुगत/सोझै भुक्तानी</th> <th>जम्मा</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>प्राप्ति (क+ख)</td> <td></td> <td>५०,७२,९१,०९७.६६</td> <td>४९,५८,७२,८७२.७६</td> <td></td> <td>४९,५८,७२,८७२.७६</td> <td>५८,१८,३८,३३८.०७</td> <td></td> <td>५८,१८,३८,३३८.०७</td> </tr> <tr> <td>क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)</td> <td></td> <td>४८,९१,७५,६५७</td> <td>४७,५५,७०,८३१.७८</td> <td>०</td> <td>४७,५५,७०,८३१.७८</td> <td>४६,५५,९५,४५९.१५</td> <td>०</td> <td>४६,५५,९५,४५९.१५</td> </tr> <tr> <td>११००० कर</td> <td>११</td> <td>७,१५,८९,८६०</td> <td>६,४४,७७,४१३.७८</td> <td>०</td> <td>६,४४,७७,४१३.७८</td> <td>६,६४,००,५८६.७१</td> <td>०</td> <td>६,६४,००,५८६.७१</td> </tr> <tr> <td>१३००० अनुदान</td> <td></td> <td>४१,४९,१०,७९७</td> <td>४०,८३,००,३५०</td> <td>०</td> <td>४०,८३,००,३५०</td> <td>३६,३३,१०,९३०</td> <td>०</td> <td>३६,३३,१०,९३०</td> </tr> <tr> <td>संघीय सरकार</td> <td>१२</td> <td>३६,८८,०१,३५०</td> <td>३६,२९,२०,३५०</td> <td>०</td> <td>३६,२९,२०,३५०</td> <td>३२,९०,८०,९३०</td> <td>०</td> <td>३२,९०,८०,९३०</td> </tr> <tr> <td>प्रदेश सरकार</td> <td>१२</td> <td>४,५३,८९,०००</td> <td>४,५३,८०,०००</td> <td>०</td> <td>४,५३,८०,०००</td> <td>३,४२,३०,०००</td> <td>०</td> <td>३,४२,३०,०००</td> </tr> <tr> <td>जनसहभागिता</td> <td></td> <td>७,२०,४४७</td> <td>०</td> <td>०</td> <td>०</td> <td>०</td> <td>०</td> <td>०</td> </tr> <tr> <td>१४००० अन्य राजस्व</td> <td></td> <td>२६,७५,०००</td> <td>२७,९३,०६८</td> <td>०</td> <td>२७,९३,०६८</td> <td>३,५८,८३,९४२.४४</td> <td>०</td> <td>३,५८,८३,९४२.४४</td> </tr> <tr> <td>ख. अन्य प्राप्ति</td> <td></td> <td>१,८१,१५,४४०.६६</td> <td>२,०३,०२,०४०.९८</td> <td></td> <td>२,०३,०२,०४०.९८</td> <td>११,६२,४२,८७८.९२</td> <td></td> <td>११,६२,४२,८७८.९२</td> </tr> <tr> <td>वितरण गर्न बाकी राजस्व</td> <td></td> <td>०</td> <td>०</td> <td>०</td> <td>०</td> <td>०</td> <td>०</td> <td>०</td> </tr> <tr> <td>कोषहरु</td> <td></td> <td>१,८१,१५,४४०.६६</td> <td>१,८३,५५,३८९.९८</td> <td>०</td> <td>१,८३,५५,३८९.९८</td> <td>१,९०,२७,२६१.९२</td> <td>०</td> <td>१,९०,२७,२६१.९२</td> </tr> </tbody> </table>	विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष रु.				गतवर्ष रु.			बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा	प्राप्ति (क+ख)		५०,७२,९१,०९७.६६	४९,५८,७२,८७२.७६		४९,५८,७२,८७२.७६	५८,१८,३८,३३८.०७		५८,१८,३८,३३८.०७	क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)		४८,९१,७५,६५७	४७,५५,७०,८३१.७८	०	४७,५५,७०,८३१.७८	४६,५५,९५,४५९.१५	०	४६,५५,९५,४५९.१५	११००० कर	११	७,१५,८९,८६०	६,४४,७७,४१३.७८	०	६,४४,७७,४१३.७८	६,६४,००,५८६.७१	०	६,६४,००,५८६.७१	१३००० अनुदान		४१,४९,१०,७९७	४०,८३,००,३५०	०	४०,८३,००,३५०	३६,३३,१०,९३०	०	३६,३३,१०,९३०	संघीय सरकार	१२	३६,८८,०१,३५०	३६,२९,२०,३५०	०	३६,२९,२०,३५०	३२,९०,८०,९३०	०	३२,९०,८०,९३०	प्रदेश सरकार	१२	४,५३,८९,०००	४,५३,८०,०००	०	४,५३,८०,०००	३,४२,३०,०००	०	३,४२,३०,०००	जनसहभागिता		७,२०,४४७	०	०	०	०	०	०	१४००० अन्य राजस्व		२६,७५,०००	२७,९३,०६८	०	२७,९३,०६८	३,५८,८३,९४२.४४	०	३,५८,८३,९४२.४४	ख. अन्य प्राप्ति		१,८१,१५,४४०.६६	२,०३,०२,०४०.९८		२,०३,०२,०४०.९८	११,६२,४२,८७८.९२		११,६२,४२,८७८.९२	वितरण गर्न बाकी राजस्व		०	०	०	०	०	०	०	कोषहरु		१,८१,१५,४४०.६६	१,८३,५५,३८९.९८	०	१,८३,५५,३८९.९८	१,९०,२७,२६१.९२	०	१,९०,२७,२६१.९२	
विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष रु.				गतवर्ष रु.																																																																																																																	
		बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा																																																																																																															
प्राप्ति (क+ख)		५०,७२,९१,०९७.६६	४९,५८,७२,८७२.७६		४९,५८,७२,८७२.७६	५८,१८,३८,३३८.०७		५८,१८,३८,३३८.०७																																																																																																															
क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)		४८,९१,७५,६५७	४७,५५,७०,८३१.७८	०	४७,५५,७०,८३१.७८	४६,५५,९५,४५९.१५	०	४६,५५,९५,४५९.१५																																																																																																															
११००० कर	११	७,१५,८९,८६०	६,४४,७७,४१३.७८	०	६,४४,७७,४१३.७८	६,६४,००,५८६.७१	०	६,६४,००,५८६.७१																																																																																																															
१३००० अनुदान		४१,४९,१०,७९७	४०,८३,००,३५०	०	४०,८३,००,३५०	३६,३३,१०,९३०	०	३६,३३,१०,९३०																																																																																																															
संघीय सरकार	१२	३६,८८,०१,३५०	३६,२९,२०,३५०	०	३६,२९,२०,३५०	३२,९०,८०,९३०	०	३२,९०,८०,९३०																																																																																																															
प्रदेश सरकार	१२	४,५३,८९,०००	४,५३,८०,०००	०	४,५३,८०,०००	३,४२,३०,०००	०	३,४२,३०,०००																																																																																																															
जनसहभागिता		७,२०,४४७	०	०	०	०	०	०																																																																																																															
१४००० अन्य राजस्व		२६,७५,०००	२७,९३,०६८	०	२७,९३,०६८	३,५८,८३,९४२.४४	०	३,५८,८३,९४२.४४																																																																																																															
ख. अन्य प्राप्ति		१,८१,१५,४४०.६६	२,०३,०२,०४०.९८		२,०३,०२,०४०.९८	११,६२,४२,८७८.९२		११,६२,४२,८७८.९२																																																																																																															
वितरण गर्न बाकी राजस्व		०	०	०	०	०	०	०																																																																																																															
कोषहरु		१,८१,१५,४४०.६६	१,८३,५५,३८९.९८	०	१,८३,५५,३८९.९८	१,९०,२७,२६१.९२	०	१,९०,२७,२६१.९२																																																																																																															

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
			धरौटी		०	१९,४६,६५१	०	१९,४६,६५१	२१,६८,४४३	०	२१,६८,४४३
			संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०	०	९,५०,४७,१७४	०	९,५०,४७,१७४
			भुक्तानी (ग+घ)		५६,९३,१४,३९५.६६	३८,४०,९७,०६०.७४		३८,४०,९७,०६०.७४	४५,९९,७२,७८८.९१		४५,९९,७२,७८८.९१
			ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)		५५,११,९८,९५५	३७,२६,५०,०७७.४२		३७,२६,५०,०७७.४२	३४,८८,४६,४९३.९१		३४,८८,४६,४९३.९१
			२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	१८	१८,०८,६४,२१०	१५,२८,७०,३६५.३३	०	१५,२८,७०,३६५.३३	१४,६६,३५,८२०.४०	०	१४,६६,३५,८२०.४०
			२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१८	१०,००,११,७४३	६,३४,१६,८१६.४५	०	६,३४,१६,८१६.४५	४,०५,२०,३४४.३६	०	४,०५,२०,३४४.३६
			२३००० स्थिर सम्पत्तिको उपभोग खर्च	१८	०	०	०	०	०	०	०
			२५००० सहायता (Subsidy)	१८	२,७७,४७,०००	२,३१,४४,४४८.७३	०	२,३१,४४,४४८.७३	२,५३,८८,९७८.७५	०	२,५३,८८,९७८.७५
			२६००० अनुदान	१८	२२,१०,०००	१३,९०,०३५	०	१३,९०,०३५	२५,६८,०००	०	२५,६८,०००
			२७००० सामाजिक सुरक्षा	१८	१,३६,९६,०००	१,१५,६०,७६३	०	१,१५,६०,७६३	१,३६,८१,४३१.४०	०	१,३६,८१,४३१.४०
			२८००० अन्य खर्च	१८	१,४८,२७,२९८	१,३८,११,८४६	०	१,३८,११,८४६	११,६७,७९०	०	११,६७,७९०
			३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	१८	२१,१८,४२,७०४	१०,६४,५५,८०२.९१	०	१०,६४,५५,८०२.९१	११,८८,८४,१२९	०	११,८८,८४,१२९
			घ. अन्य भूक्तानी		१,८१,१५,४४०.६६	१,१४,४६,९८३.३२		१,१४,४६,९८३.३२	४५,९९,७२,७८८.९१		४५,९९,७२,७८८.९१
			कोषहरु		१,८१,१५,४४०.६६	१,०६,९५,१३४.३२	०	१,०६,९५,१३४.३२	१,४७,०६,८२३	०	१,४७,०६,८२३
			धरौटी		०	७,५१,८४९	०	७,५१,८४९	१३,७२,२९८	०	१३,७२,२९८
			संघीय, प्रदेश सरकार वा		०	०	०	०	९,५०,४७,१७४	०	९,५०,४७,१७४

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
			अन्य कार्यक्रम							
			ड. यो वर्षको बचत (न्युन)	(६,२०,२३,२९८)	११,१७,७५,८१२.०२		११,१७,७५,८१२.०२	१२,१८,६५,५४९.१६		१२,१८,६५,५४९.१६
			च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.ल्या)		६,९७,४४,३२३.८८		६,९७,४४,३२३.८८	५,३३,०२,९८४.४०		५,३३,०२,९८४.४०
			वर्षान्तको बाकी रकम (ड + च)	(६,२०,२३,२९८)	१८,१५,२०,१३५.९०		१८,१५,२०,१३५.९०	१७,५१,६८,५३३.५६		१७,५१,६८,५३३.५६
			बैंक तथा नगद बाकी	२४	१८,१५,२०,१३६.९०		१८,१५,२०,१३६.९०	१५,४१,४८,७४३.८५		१५,४१,४८,७४३.८५

कार्यालयको सूत्र प्रणालीबाट तयार भएको आय व्ययमा देहायको अवस्था देखिएको छ ।

क) प्रणालीको शुरु मौज्जात: सूत्र प्रणालीले गत वर्षको अन्तिम मौज्जात र यो वर्षको शुरु मौज्जात बराबर देखाएको हुनु पर्दछ । तर कार्यालयको सूत्र प्रणालीले गत वर्ष मौज्जात रु १७,५१,६८,५३३.५६ देखाएकोमा यो वर्षको शुरु मौज्जात रु ६,९७,४४,३२३.८८ देखाएकोले प्रणालीले रु १०,५४,२४,२०९।६८ घटी जिम्मेवारी सारेको देखियो । कार्यालयले यसको कारण उल्लेख गरेको छैन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।

ख) अन्तिम बैंक बाँकी मौज्जात: कार्यालयको पेश गरेको एकिकृत आर्थिक विवरणमा यो वर्षको अन्तमा बाँकी बैंक मौज्जात रु ९,७०,७४,१७५।- रहेकोमा सूत्र प्रणाली वित्तीय प्रतिवेदन फा न २७२ मा रु १८,१५,२०,१३६।९० बैंक मौज्जात देखाएकोले प्रणालीको वित्तीय विवरणले यथार्थ मौज्जात देखाएको देखिएन । कार्यालयले यसको कारण उल्लेख गरेको छैन ।

ग) एकिकृत आयव्ययको शुरु मौज्जात: कार्यालयको गत वर्षको प्रतिवेदन अनुसार गत वर्षको मौज्जात रु ७ करोड ५७ लाख ७० हजार रहेकोमा यो वर्ष तयार गरेको एकिकृत आय व्ययमा रु ७ करोड ८४ लाख २३ हजार देखाएकोले बढी मौज्जात रु २६ लाख २३ हजार सारेकोमा कार्यालयले कारण उल्लेख गरेको छैन ।

घ) धरौटी: कार्यालयको गत वर्षको धरौटी बाँकी रु ४६,३५,८३५।- र यो वर्षको आम्दानी रु १९,४६,६५१।- समेत रु ६५,८२,४८६।- मध्ये फिर्ता खर्च रु ७,५१,८४९।- भई बाँकी रु ५८,३०,६३७।- रहेकोमा सूत्र प्रणालीले यो वर्षको आम्दानी तथा फिर्ता खर्च रु ७,५१,८४९।- मात्र समावेश गरेको देखिएकोले प्रणालीले धरौटीको यथार्थ अवस्था देखाउन सकेको छैन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।

ङ) राजश्व: प्रणालीले राजश्व खातामा दाखिला भएको रु ३८,९०,०२४।- उल्लेख गरेको देखिएन ।

च) आर्थिक विवरणको यथार्थता: सूत्र प्रणालीले तयार गरेको आर्थिक विवरणले पालिकाको यथार्थ आर्थिक अवस्था चित्रण गरेको हुनु पर्दछ । तर प्रणालीमा देहायको कारोबारहरूको रु ८,७५,९३,१५२।- समावेश भएको नदेखिएकोले उक्त प्रणालीबाट तयार भएको आयव्ययले यथार्थ आर्थिक अवस्था चित्रण गर्न सक्दैन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।

विवरण	बजेट	निकास	खर्च रु	बाँकी
सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	८,८१,४०,०००।-	८,२८,१०,६००।-	८,२८,१०,६००।-	०
स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास	३,२३,३०,०००।-	०	०	०
गरिवसंग विशेषश्वर	५,४६,०००।-	५,४६,०००।-	५,४६,०००।-	०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
				स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम	५५,००,०००।-	४२,३६,५५२।-	४२,३६,५५२।-	०	
				जम्मा	१२,६५,१६,०००।-	८,७५,९३,१५२।-	८,७५,९३,१५२।-		
३			आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली						
३.१			<p>आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तीय उत्तरदायित्व कानून तथा पालिकाको कारोवारको आकार, जटिलता तथा संरचना बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको देखिएन । साथै आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धी देहायका कार्यहरू गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्ने ☐ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने ☐ पालिकाले एक आर्थिक वर्ष भित्र भएको आर्थिक कारोवारको तोकिएको ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयारी ☐ पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता ☐ पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति प्रतिवेदन तयार ☐ अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिमको मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार ☐ पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक ☐ वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी समान अभिलेख पालिकाको मूल जिन्सी खातामा अध्यावधिक ☐ जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्ने ☐ सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ७ र ८ खरिद अनुसार गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने ☐ संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ अनुसार पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण गर्न गठन गरेका उपभोक्ता समिति उक्त ऐनको व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता ☐ वातावरण संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालिन योजना तयार ☐ मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ बमोजिम यस पालिका तथा पालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समिति तथा नगरपालिकाको नाममा रहेको पेशकी तथा बेरुजु अभिलेख समायोजन भएको पालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेशकी फर्छ्यौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्ने र यस पालिकामा समाहित भएका साविकका विषयगत कार्यालयको बेरुजु लागत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख पालिकाले एकिन गरी अध्यावधिक गर्ने कार्य ☐ नगदी रसिद नियन्त्रण खाता अद्यावधि गर्ने कार्य ☐ अधुरा आयोजनाको समिक्षा गर्ने कार्य 						
३.२			<p>म. ले. प. फारामले तोके बमोजिमका आन्तरिक नियन्त्रण पद्धति: भ्रमण तथा भ्रमण खर्चको अभिलेख र आन्तरिक नियन्त्रणका लागि मलेप फारामको व्यवस्था गरिएको छ । यस सम्बन्धमा म. ले. प. फाराम १०७ बमोजिम भ्रमण गरेका सबै कर्मचारीकालागि भ्रमण अभिलेख राखेको भएतापनि अद्यावधिक नगरेको र फाराम १०९ बमोजिम भ्रमण प्रतिवेदन राखे नराखेकोले यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।</p>						

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३.३			बेरुजु लगत: कार्यालयको बेरुजु लगतका लागि मलेप फारामको व्यवस्था गरिएको छ । यस सम्बन्धमा म. ले. प. फाराम ८०१ – बेरुजु लगत र म. ले. प. फाराम ८०५ – सम्परीक्षण गोश्वारा अभिलेख राखेको देखिएन । यसमा सुधार गर्नु पर्दछ ।	
४			संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापन: यसमा देहायका व्यहोराहरु देखिएका छन् ।	
४.१			संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था बमोजिम दरबन्दी स्वीकृत तथा त्यस अनुसार पदपूर्ति भए गरेको देखिएन । कार्यालयको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमामात्र स्वीकृत दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति गरिनु पर्दछ ।	
४.२			तलवी प्रतिवेदन: निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा १८ ख अनुसार कर्मचारीहरुको तलवि प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र कर्मचारीहरुको तलव भत्ता खर्च लेख्नुपर्नेमा स्थानीय कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट पारीत नगराई यो वर्ष रु १७९२५३८०।९० तलव भत्ता खर्च लेखेको देखियो । जिल्ला स्थित कोष तथा लेखानियन्त्रक कार्यालय प्रदेश लेखा ईकाइ र प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट तलवी प्रतिवेदन पारीत नगरि दिएको जनाई पालिकाका आन्तरिक लेखापरीक्षकबाट तलवी प्रतिवेदन पारित गरेको देखियो । निजामती सेवा ऐन अनुसार तलवी प्रतिवेदन पारीत गराई तलव भत्ता खर्च लेखिनु पर्दछ ।	
४.३			सेवा करार: कार्यालयले कामको र सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था बमोजिम पालिकाको विकास निर्माण व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको दरबन्दी स्वीकृत गरेर मात्र सेवा करारमा लिईनु पर्दछ । तर कार्यालयले करार सेवामा कर्मचारी राख्दा कामको तथा सेवा करारबाट कर्मचारीको अस्थायी दरबन्दी स्वीकृत गराउने गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
४.४			योजना छनौट र कार्यान्वयन: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितामूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त हुने प्रगतिका योजना छनौट गरि प्राथमिकीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले त्यस अनुसारका योजना छनौट नगरी टुक्रे तथा अनुत्पादक र प्रतिफल नदिनेसमेतका योजनाहरु छनौट र कार्यान्वयन गर्ने गरेको देखियो । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
५			खरिद व्यवस्थापन: यसमा देहायका व्यहोराहरु देखिएका छन् ।	
५.१			खरिद सम्झौता कार्यान्वयन: कार्यालयले निर्माण कार्यहरु गराउँदा निर्माण कार्य सम्झौतामा तोकिएको म्याद भित्र कार्य सम्पन्न हुने, सम्पन्न भएको निर्माण कार्य स्वीकार्दा सोको प्रतिवेदन तयार गर्ने, निर्माण गरिएको संरचनाको उद्देश्य अनुरूप सञ्चालन गर्न उपयुक्त छ भन्ने कुरा संरचनाको उपयुक्तताको परीक्षण गरी प्रमाणित गर्ने नगरिएको, सम्झौता बमोजिम निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ३० दिनभित्र सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले निर्माण भए बमोजिमको (एज बिल्ट) नक्शा पेश गर्ने र त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि समाप्त भएपछि त्यस्तो निर्माण कार्य स्वीकृत झड्ड, डिजाइन वा स्पेसिफिकेशन बमोजिम भए नभएको कुरा प्राविधिक कर्मचारीबाट जाँचबुझ गराई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गराउने गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
५.२			सार्वजनिक परीक्षण: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो बनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले सार्वजनिक परीक्षण गर्ने गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५.३			निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण: सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ६३ (१) को खण्ड ग अनुसार सम्झौता अनुसारको गुणस्तर परिक्षण तथा नियमावली, २०६४ को नियम १११ (१) को खण्ड ड अनुसार गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । त्यस अनुसार निर्माण व्यवसायी वा उपभोक्ता समितिलाई गुणस्तर आश्वस्तता कार्य योजना पेश गर्न लगाई निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सम्पूर्ण निर्माण सामग्री तथा निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण गराइनु पर्नेमा केही पाइप तथा निर्माण सामग्रीको गुणस्तर परीक्षण गराएतापनि अधिकाँश निर्माण सामग्री तथा निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण गरेको देखिएन । त्यस्तै कार्यालयका प्राविधिकहरु निर्माणस्थल साइटमा गुणस्तर नियन्त्रणकालागी अनुगमन निरीक्षण गरेर तयार गर्नुपर्ने निरीक्षण अभिलेख तथा साइट रजिष्टर राखेको नदेखिएकोले गुणस्तर नियन्त्रण पर्याप्त भएको सन्दर्भमा आश्वस्तता हुनसक्ने अवस्था देखिएन । अतः यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
६			बजेट तथा कार्यक्रम खर्च:	
६.१			बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने र सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले यो वर्षको नीति तथा कार्यक्रम २०७७।३।१० मा पेश गरेकोमा २०७७।३।१८ मा पारीत गरि गा पा अध्यक्षले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई २०७७।३।२१ मा अख्तियारी दिएको देखियो ।	
६.२			बजेट र निकास खर्च: कार्यालयलाई विनियोजन भएको रकम निर्धारित कार्यमा खर्च गरेको हुनु पर्दछ । यो वर्ष कार्यालयलाई अस्पताल निर्माणकालागी स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रममा रु ३ करोड २३ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा कार्यालयले निकास खर्च गरेको देखिएन । कार्यक्रम कार्यान्वयन नहुनुको कारण कार्यालयले उल्लेख गरेको छैन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
६.३			बजेट सीमा र अनुमान: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था बमोजिम समिति गठन गरि समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण तयार गर्नुका साथै तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितिलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेमा व्यवस्था छ । तर कार्यालयले पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितिलाई बजेट सीमा पठाउने नगरेको र राजश्व परामर्श समितिले बजेट वर्ष पछिका २ वर्षको अनुमान गर्ने गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
६.४			चौमासिक तथा वार्षिक प्रगति विवरण: कार्यालयले चौमासिक र वार्षिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्नेमा कार्यालयले सञ्चालन गरेका स्थानीय स्तर, प्रदेश स्तर, जिल्ला स्तर तथा केन्द्रिय स्तरका योजनाको नियम बमोजिमको ढाँचामा चौमासिक प्रगति विवरण तयार गर्ने गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
६.५			प्रोफाइल: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य स्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कन सहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले त्यस अनुसार स्रोत नक्साङ्कन सहितको प्रोफाइल तयार गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६.६			अबण्डा खर्च: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय आर्थिक अवस्था समेतको आधारमा बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरणका आधार तयार गरी स्रोत अनुमान तथा सीमा निर्धारणका आधारमा अबण्डा नराखी आय-व्ययको अनुमान पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर कार्यालयले यो वर्षा चालु खर्च शिर्षकमा रु २५ लाख अबण्डा बजेट राखेको देखियो। विविध शिर्षकमा रहेको बजेटबाट शिर्षक नभएको खर्च, अतिथि सत्कारसमेतमा रु १६,५०,८१०।- खर्च गरेको देखियो । विविध शिर्षकमा विनियोजन राखि खर्च गर्ने कार्य नियन्त्रण गरिनु पर्दछ ।	
७			वित्तीय विवरण परीक्षण	
७.१			आर्थिक कार्यविधि कानून बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्नेमा गरेको देखिएन ।	
७.२			स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिम अवकाश कोष स्थापनाको स्थापना गरेको देखिएन ।	
८			कोभिड- १९ तर्फ गत वर्षको जिम्मेवारी रु. ८३७२५०। र यो वर्षको आम्दानी रु. ६२००४५०। समेत रु. ७०३७७००। भएकोमा खर्च रु. २८३८४६०। भई बाँकी रु. २३९१९९०। मौज्जात रहेको देखिन्छ ।	
९			अनुदान प्राप्ति, वितरण, उपयोग र फिर्ता महोत्सव तथा अन्य खर्च भुक्तानी गर्दा सम्बन्धित कानूनले संस्था, समूह, पर्व, जात्रा, यात्रा, विरामी, संस्कृति लगायतमा आर्थिक सहायता दिन सक्ने कानूनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ । पालिकाले उल्लेखित सहायता दिनको लागि कानूनको व्यवस्था गरेको देखिएन । अतः कानूनी व्यवस्था गरेर मात्र विभिन्न आर्थिक सहायता दिनुपर्दछ ।	
१०			शिक्षा तर्फ	
१०.१			सार्वजनिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर : गाउँपालिकाले शैक्षिक गुणस्तर मापनको मापदण्ड बनाई सो बमोजिम भए नभएको अनुगमन गरि प्रतिवेदन तयार गरी सार्वजनिक गर्नुपर्नेमा शैक्षिक गुणस्तर मापनको मापदण्ड बनाएको छैन । उक्त मापदण्ड बनाई सोको कार्यान्वयन गर्नु पर्दछ ।	
१०.२			बिद्यालय भौतिक पूर्वाधार विकास: गाउँपालिकाले बिद्यालयको भौतिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम स्वीकृत गरी सोही अनुसार अनुदान उपलब्ध गराउनु पर्नेमा सो कार्यक्रम स्वीकृत गरेको देखिएन । कार्यक्रम स्वीकृत गरि सोही बमोजिम अनुदान उपलब्ध गराई पूर्वाधार निर्माण गर्नु पर्दछ ।	
१०.३			निजी विद्यालय व्यवस्थापन तथा अनुगमन मापदण्ड : गाउँपालिकाले निजी विद्यालय व्यवस्थापन र अनुगमन मापदण्ड निर्धारण गर्नुपर्ने, मापदण्ड बमोजिम अनुगमन गर्नुपर्ने, शुल्क निर्धारण गर्नुपर्ने र शुल्क निर्धारण र त्यसको कार्यान्वयनको अनुगमन गर्नुपर्ने एवं अनुगमन प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नुपर्नेमा गाउँपालिकाले निजी विद्यालय व्यवस्थापन र अनुगमन मापदण्ड निर्धारण गरेको देखिएन । उक्त मापदण्ड निर्धारण गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम												
१०.४			बिद्यालयको अनुगमन नियमन व्यवस्था : गाउँपालिकाले विद्यालय अनुगमन मापदण्ड निर्धारण गरी सोही बमोजिम अनुगमन गरी अनुगमन प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नुपर्नेमा सो मापदण्ड निर्धारण गरेको छैन । सो मापदण्ड बनाई अनुगमन गरी प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नु पर्दछ ।													
१०.५			शिक्षकको तलबी प्रतिवेदन : स्थानीय र प्रदेश तहमा शसर्त एव शिक्षा विकाश तथा समन्वय इकाइबाट कार्यान्वयन हुने कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७।०७८ को खण्ड २ मा स्थानीय तहले कार्यरत शिक्षकको तलब भत्ता सम्बन्धी एकिन विवरण शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाईबाट प्राप्त गरी वा अध्यावधिक गरी सोही अनुसार दरबन्दीमा, राहत कोटा र प्राविधिक धारतर्फका अनुदानमा कार्यरत शिक्षकका लागि विद्यालयबाट प्राप्त माग फारम रुजू गरी अनुदान उपलब्ध गराउनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यो वर्ष रु. १० करोड ६५ लाख ७६ हजार शिक्षकको तलब भत्ता वापत निकासी दिएकोमा नियमावलीको प्रावधान अनुसार तलबी प्रतिवेदन पारित गरेको छैन । यसरी तलबी प्रतिवेदन पारित नगरि शिक्षकको तलब निकासी दिँदा शिक्षकहरुको यथार्त तलब र ग्रेड भुक्तानीमा विश्वस्त हुने आधार देखिएन। अतः तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।													
१०.६			विद्यालयरुलाई अनुदान दिएपछि सो अनुदान रकम कार्यक्रमको उद्देश्य बमोजिम खर्च भए नभएको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्दछ । गाउँपालिकाले निम्न विद्यालयहरुलाई अन्य सार्वजनिक निर्माण खर्च शिर्षकबाट अनुदान दिएकोमा लेखापरीक्षण एवं कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश नभएको रु. <table border="1" data-bbox="936 598 1527 794"> <thead> <tr> <th>गो. भौ.नं.</th> <th>विद्यालयको नाम</th> <th>कामको विवरण</th> <th>निकास रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>३६।०७७।१०।२३</td> <td>लक्ष्मी प्रा वि</td> <td>भौतिक पूर्वाधार</td> <td>२४००००।</td> </tr> <tr> <td>३७।०७७।१०।२३</td> <td>जनज्योति मा वि</td> <td>भौतिक पूर्वाधार</td> <td>१३००००।</td> </tr> </tbody> </table>	गो. भौ.नं.	विद्यालयको नाम	कामको विवरण	निकास रकम	३६।०७७।१०।२३	लक्ष्मी प्रा वि	भौतिक पूर्वाधार	२४००००।	३७।०७७।१०।२३	जनज्योति मा वि	भौतिक पूर्वाधार	१३००००।	३,७००,०००
गो. भौ.नं.	विद्यालयको नाम	कामको विवरण	निकास रकम													
३६।०७७।१०।२३	लक्ष्मी प्रा वि	भौतिक पूर्वाधार	२४००००।													
३७।०७७।१०।२३	जनज्योति मा वि	भौतिक पूर्वाधार	१३००००।													
११			सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग													
११.१			स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख उक्त कार्यालयहरु समाहित भएका पालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ । यसरी हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस गाउँपालिकाले सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत तयार नगरेको, कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर, मोबाईल फोन सेट र अन्य फर्निचर जस्ता मूल्यवान समानहरु जिम्मेवारी सारेको पाईएन। हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत नराख्दा जिन्सी मालसामानहरु हराउने र हिनामिना हुन सक्ने हुँदा उक्त मालसामानहरुको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता अद्यावधिक गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्दछ ।													
११.२			गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक सम्पत्ति र जग्गाको अभिलेख राखी अद्यावधिक गर्नुपर्ने, उक्त सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग नीति र मापदण्ड बनाउनु पर्नेमा अभिलेख राखेको पाइएन । पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक सम्पत्ति र जग्गाको अभिलेख राखी, उक्त सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग नीति र मापदण्ड बनाउनु पर्ने र सोको पालना गर्नुपर्दछ ।													
१२			शिक्षा स्थानिय तह													

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१२.१			कानून निर्माण र कार्यान्वयन : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरूले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ३० नमूना कानूनहरू बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस पालिकाले हालसम्म १६ वटा ऐन, ६ वटा नियमावली, ४० कार्यविधि लगायत ६२ वटा कानून निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको देखिन्छ ।	
१२.२			न्यायीक समिति – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फछ्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी नभएको र यो बर्ष २९ विवाद दर्ता भएकोमा सबै फछ्यौट भएको देखिन्छ ।	
१३			पदाधिकारी सुविधा	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																																																																
१३.१			स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७६ को दफा ३ मा लुम्बिनी प्रदेश सरकारले प्रथम संशोधन गरी २०७७ आषाढ ३ मा राजपत्रमा प्रकाशन गरेको र उक्त पदाधिकारी सुविधा सम्बन्धी ऐनको अनूसूचि १ मा उल्लेख भएको सुविधामात्र दिन मिल्ने देखिन्छ । पालिकाले पदाधिकारीको यो वर्ष उल्लिखित सेवा सुविधामा निम्नानुसार रु.६९ लाख ६२ हजार खर्च लेखेको देखिन्छ ।																																																																																	
			<table border="1"> <thead> <tr> <th>सि.नं</th> <th>विवरण</th> <th>प्रमुख/ अध्यक्ष</th> <th>उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष</th> <th>वडाअध्यक्ष..... जना</th> <th>कार्यपालिका सदस्य जना</th> <th>सभाका सदस्य..... जना</th> <th>जम्मा</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१</td> <td>बैठक भत्ता</td> <td>२९०००</td> <td>२९०००</td> <td>१६२०००</td> <td>१५००००</td> <td>३८०००</td> <td>४०८०००</td> </tr> <tr> <td>२</td> <td>यातायात खर्च</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>७२००००</td> <td>४३२०००</td> <td>६८४०००</td> <td>१८३६०००</td> </tr> <tr> <td>३</td> <td>टेलिफोन,मोबाइल</td> <td>४२०००</td> <td>३६०००</td> <td>२१६०००</td> <td>२१६०००</td> <td>५७००००</td> <td>१०८००००</td> </tr> <tr> <td>४</td> <td>पुस्तक,पत्रीका, ईन्टरनेट</td> <td>४८०००</td> <td>४८०००</td> <td>२१६०००</td> <td>२१६०००</td> <td>४५६०००</td> <td>९८४०००</td> </tr> <tr> <td>५</td> <td>समन्वय तथा सहजीकरण</td> <td>१२००००</td> <td>९६०००</td> <td>४३२०००</td> <td>३६००००</td> <td>६८४०००</td> <td>१६९२०००</td> </tr> <tr> <td>६</td> <td>अतिथि सत्कार</td> <td>७२०००</td> <td>६००००</td> <td>२८८०००</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>४२००००</td> </tr> <tr> <td>७</td> <td>खानेपानी/बिजुली/ सरसफाई</td> <td>१२७०००</td> <td>१२००००</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>२४७०००</td> </tr> <tr> <td>८</td> <td>चाडपर्व खर्च</td> <td>१५०००</td> <td>१५०००</td> <td>७२०००</td> <td>६००००</td> <td>१३३०००</td> <td>२९५०००</td> </tr> <tr> <td></td> <td>जम्मा</td> <td>४५३०००</td> <td>४०४०००</td> <td>२१०६०००</td> <td>१४३४०००</td> <td>२५६५०००</td> <td>६९६२०००</td> </tr> </tbody> </table>	सि.नं	विवरण	प्रमुख/ अध्यक्ष	उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	वडाअध्यक्ष..... जना	कार्यपालिका सदस्य जना	सभाका सदस्य..... जना	जम्मा	१	बैठक भत्ता	२९०००	२९०००	१६२०००	१५००००	३८०००	४०८०००	२	यातायात खर्च	-	-	७२००००	४३२०००	६८४०००	१८३६०००	३	टेलिफोन,मोबाइल	४२०००	३६०००	२१६०००	२१६०००	५७००००	१०८००००	४	पुस्तक,पत्रीका, ईन्टरनेट	४८०००	४८०००	२१६०००	२१६०००	४५६०००	९८४०००	५	समन्वय तथा सहजीकरण	१२००००	९६०००	४३२०००	३६००००	६८४०००	१६९२०००	६	अतिथि सत्कार	७२०००	६००००	२८८०००	-	-	४२००००	७	खानेपानी/बिजुली/ सरसफाई	१२७०००	१२००००	-	-	-	२४७०००	८	चाडपर्व खर्च	१५०००	१५०००	७२०००	६००००	१३३०००	२९५०००		जम्मा	४५३०००	४०४०००	२१०६०००	१४३४०००	२५६५०००	६९६२०००	
सि.नं	विवरण	प्रमुख/ अध्यक्ष	उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	वडाअध्यक्ष..... जना	कार्यपालिका सदस्य जना	सभाका सदस्य..... जना	जम्मा																																																																													
१	बैठक भत्ता	२९०००	२९०००	१६२०००	१५००००	३८०००	४०८०००																																																																													
२	यातायात खर्च	-	-	७२००००	४३२०००	६८४०००	१८३६०००																																																																													
३	टेलिफोन,मोबाइल	४२०००	३६०००	२१६०००	२१६०००	५७००००	१०८००००																																																																													
४	पुस्तक,पत्रीका, ईन्टरनेट	४८०००	४८०००	२१६०००	२१६०००	४५६०००	९८४०००																																																																													
५	समन्वय तथा सहजीकरण	१२००००	९६०००	४३२०००	३६००००	६८४०००	१६९२०००																																																																													
६	अतिथि सत्कार	७२०००	६००००	२८८०००	-	-	४२००००																																																																													
७	खानेपानी/बिजुली/ सरसफाई	१२७०००	१२००००	-	-	-	२४७०००																																																																													
८	चाडपर्व खर्च	१५०००	१५०००	७२०००	६००००	१३३०००	२९५०००																																																																													
	जम्मा	४५३०००	४०४०००	२१०६०००	१४३४०००	२५६५०००	६९६२०००																																																																													

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम												
१३.२			<p>पदाधिकारी अन्य सुविधाको प्रमाण: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्ति उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ को उपनियम १ मा बजेटको सीमाभित्र रही निर्धारित कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको र उपनियम ५ मा खर्च गर्दा खर्चको विल भरपाई सहित लेखा राख्नुपर्ने, विल भरपाई आउन नसक्ने काममा खर्च भएको फुटकर खर्चको हकमा खर्च गर्ने कर्मचारीले प्रमाणित गरी अधिकार प्राप्त अधिकारीद्वारा समर्थन गराई लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही उपनियम ३ को स्पष्टिकरणमा फुटकर खर्च भन्नाले एक पटकमा २ हजार रुपैया भन्दा कम रकमको टेक्सी रिक्सा भाडा कुली खर्च र दक्षिणा भन्ने उल्लेख छ । लुम्बिनी प्रदेशको प्रदेश सभाले बनाएको स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धी ऐन-२०७६ को दफा ३,४,५,६,७,८ र ९ संग सम्बन्धित अनुसुची अनुसार स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुलाई टेलिफोन तथा मोवाइल, पुस्तक पत्रपत्रिका तथा इन्टरनेट, जन मर्मत सुविधा अतिथि सत्कार र खानेपानी विद्युत तथा सरसफाई खर्च दिने व्यवस्था गरेको व्यवस्था अनुसार कार्यालयले स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुलाई यो वर्ष यातायात सुविधा रु.१८३६०००/-, टेलिफोन तथा मोवाइल रु. १०८००००/-, पुस्तक तथा पत्रपत्रिका इन्टरनेट रु.९८४०००/-, जनसम्पर्क विशेष कार्यसुविधा रु.१६९२०००/-, अतिथि सत्कारमा रु. ४२००००/-, खानेपानी विजुली तथा सरसफाईमा रु.२४७०००/- समेत जम्मा रु. ६२६९०००/- खर्च भुक्तानी गरेको देखियो । कार्यालयले उल्लिखित अनुसारको रु. ६२६९०००/- भुक्तानी गर्दा विल भरपाई नराखी एकमुष्ठ मासिक रुपमा भुक्तानी दिने गरेकोले उद्देश्य अनुरूप निर्धारित कार्यमा उपयोग भए नभएको यकिन एवं विश्वस्त हुने अवस्था रहेन । अत उद्देश्य अनुरूप खर्च भएको विश्वस्त हुन सक्ने खर्चको प्रमाण पेश गरिनु पर्दछ ।</p>													
१४			<p>सेवा प्रवाह कार्यालयले देहाय वमोजिम सेवा प्रवाह गरेको विवरण पेश गरेको छ।</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tbody> <tr> <td>पंजिकरण तर्फ</td> <td></td> </tr> <tr> <td>जन्म दर्ता</td> <td>७०४</td> </tr> <tr> <td>मृत्युदर्ता</td> <td>२५४</td> </tr> <tr> <td>वसाइ सराइ दर्ता</td> <td>३९२</td> </tr> <tr> <td>विवाह दर्ता</td> <td>२६१</td> </tr> <tr> <td>सम्बन्ध विच्छेद दर्ता</td> <td>२३</td> </tr> </tbody> </table>	पंजिकरण तर्फ		जन्म दर्ता	७०४	मृत्युदर्ता	२५४	वसाइ सराइ दर्ता	३९२	विवाह दर्ता	२६१	सम्बन्ध विच्छेद दर्ता	२३	
पंजिकरण तर्फ																
जन्म दर्ता	७०४															
मृत्युदर्ता	२५४															
वसाइ सराइ दर्ता	३९२															
विवाह दर्ता	२६१															
सम्बन्ध विच्छेद दर्ता	२३															
१५			बजेट,निति तथा कार्यक्रम र स्थानीय सरकार सन्चालन ऐन कार्यान्वयन													

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१५.१			<p>स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को कार्यान्वयन:स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ अनुसार पालिकाले गर्नुपर्ने उल्लेख भएका कार्यहरू गरिएको हुनुपर्नेमा दफा ११ अनुसारका देहायका कार्यहरू भएको देखिएन । अत उक्त ऐनद्वारा गर्नुपर्ने कार्यहरू प्रभावकारी रूपमा गरिनु पर्ने देखिन्छ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> सार्वजनिक ऐलानी र पर्ती जग्गा, सार्वजनिक भवन,भौतिक पुर्वाधारको संरक्षण र सुरक्षा नभएको अनधिकृत निर्माण तथा सार्वजनिक सम्पत्ति अतिक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण नभएको मातृभाषा शिक्षा दिने विद्यालयको अनुमति अनुगमन, तथा नियमन नभएको, सामुदायिक विद्यालयको जग्गाको स्वामित्व, सम्पत्ति अभिलेख, संरक्षण र व्यवस्थापन नभएको, स्थानीय पुस्तकालय र वाचनालयको संचालन तथा व्यवस्थापन नभएको, वायु तथा ध्वनीको प्रदुषण नियन्त्रण र नियमन नभएको, स्थानीय घरन तथा खर्क विकास र व्यवस्थापन नभएको, जेष्ठ नागरिक,क्लब,दिवा सेवा केन्द्र, भेटघाट स्थल, अश्रय केन्द्रको संचालन तथा व्यवस्थापन नभएको, खानेपानी महशुल निर्धारण र खानेपानी सेवा व्यवस्थापन नगरेको, एक मेगावाटसम्मका जलविद्युत आयोजना सम्बन्धी स्थानीयस्तरको नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा नगरेको, स्थानीय तहमा वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धी नीति, कानून,मापदण्ड,योजना तर्जुमा नगरेको, स्थानीय विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन, संचालन, अनुगमन र नियमन नभएको, स्थानीय तहमा वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धी प्रविधि विकास र हस्तान्तरण, क्षमता अभिवृद्धि र प्रवर्द्धन नगरेको, खानेपानी,साना जलविद्युत आयोजना तथा वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धी अन्य कार्य नभएको, जलाधार,वन्यजन्तु,खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड तयार नगरेको, सामुदायिक भुसंरक्षण र सोमा आधारित आय आर्जन कार्यक्रम नभएको, खानी तथा खनिज पदार्थ सम्बन्धी सूचता तथा तथ्याङ्क संकलन नभएको, बहुमुल्य धातु,पत्थर तथा खनिज पदार्थको संरक्षण र सम्वर्द्धनमा सहयोग नगरेको आयुर्वेदिक, युनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवाको व्यवस्थापन नभएको, खानेपानी महशुल निर्धारण र खानेपानी सेवाको व्यवस्थापन नभएको, स्थानीय साना सतह तथा भूमिगत सिंचाई प्रणालीको संचालन तथा मर्मत सम्भार सेवा शुल्क निर्धारण र संकलन सम्बन्धी व्यवस्थापन नभएको, वातावरण,पर्यावरण तथा जैविक विविधता सम्बन्धी २६ वटा काम कर्तव्य रहेकोमा कुनै पनि कार्यान्वयन नभएको, व्यक्तिगत घटनाको स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा नभएको, प्राकृतिक स्रोतबाट हुने रोयल्टी सम्बन्धी नीति, कानून,मापदण्ड तर्जुमा नभएको, यातायात व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति,कानून,मापदण्ड, योजना तर्जुमा नभएको, संघीय तथा प्रदेश कानूनको अधिनमा रही स्थानीयस्तरको भु उपयोग नीति,योजना कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन नभएको, संघीय तथा प्रदेशको मापदण्डको अधिनमा रही व्यवस्थित वस्ती विकासमा कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन, एकीकृत वस्ती विकासका लागि जग्गाको एकीकरण तथा जग्गा विकास र व्यवस्थापन नगरेको, स्थानीयस्तरमा अव्यवस्थित बसोवास व्यवस्थापन नभएको, संघीय तथा प्रदेश कानूनको अधिनमा रही स्थानीय क्षेत्रभित्र इन्टरनेट सेवा, टेलिसेन्टर, केबुल तथा तारविहिन टेलिभिजन प्रसारणको अनुमति, नवीकरण र नियमन नभएको, स्थानीय बस,ट्रली बस, ट्राम जस्ता मध्यम क्षमताका मास ट्रान्जिट प्रणालीको नीति मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन नभएको, <p>राष्ट्रिय रेल पूर्वाधारको उपयोग तथा महानगरीय क्षेत्रभित्र शहरी रेल सेवाको संचालन, व्यवस्थापन, मर्मत संभार, समन्वय, साझेदारी र सहकार्य नभएको</p>	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																				
१५.२			<p>निति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन: पालिकाको सभाबाट पारित भएको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको हुनु पर्दछ । पालिकाको सभाको अधिवेशनमा प्रस्तुत गरेका नीति तथा कार्यक्रमहरू मध्ये देहायका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन भएका छैनन् ।</p> <p>बार्षिक निति तथा कार्यक्रममा समावेश गर्ने तर कार्यान्वयन नगर्ने कार्यमा सुधार गरिनु पर्दछ ।</p> <p>क) बाँझो जग्गाको लगत लिने कार्य</p> <p>ख) शिक्षा सल्लाहकार बोर्डको गठन</p> <p>ग) एक विद्यालय एक योग शिक्षकको अवधारणा कार्यान्वयन</p> <p>घ) २० वर्षे गुरुयोजना निर्माण</p> <p>ङ) मितेरी सम्बन्ध</p> <p>च) नक्सापास लागु नभएको</p> <p>छ) भू-उपयोग नीति लागु नभएको</p> <p>ज) विपद प्रति कार्ययोजना तयार नभएको</p> <p>झ) एक व्यक्ति एक सहकारी कार्यान्वयनमा नरहेको</p>																																					
१५.३			<p>बजेट कार्यान्वयन:- स्थानीय सभामाप्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिएको हुनु पर्दछ । तर कार्यालयले यो वर्षको स्वीकृत बार्षिक बजेट कार्यक्रम मध्ये ७ करोड १ लाख ७१ हजारका १५२ वटा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरेको देखिएन। अतः सभाबाट पारित बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गरिनु पर्दछ।</p>																																					
१६			<p>क्षेत्रगत बजेट र खर्च , चौमासिक खर्च र योजना छनौट</p> <p>(क) क्षेत्रगत बजेट र खर्च - स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७७/७८ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।</p> <table border="1" data-bbox="779 906 1684 1431"> <thead> <tr> <th rowspan="2">क्र.स</th> <th rowspan="2">क्षेत्र</th> <th rowspan="2">बजेट</th> <th rowspan="2">खर्च</th> <th>खर्च प्रतिशत</th> </tr> <tr> <th>जम्मा खर्चको तुलनामा</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१</td> <td>आर्थिक विकास</td> <td>७०६८७४४८</td> <td>४१९८७१२२</td> <td>११.२७</td> </tr> <tr> <td>२</td> <td>पूर्वाधार विकास</td> <td>११९७११९२०</td> <td>६४९८९६४८.९</td> <td>१७.४४</td> </tr> <tr> <td>३</td> <td>सामाजिक विकास</td> <td>२६८९५८०४९</td> <td>१४३११९१७८.१</td> <td>३८.४१</td> </tr> <tr> <td>४</td> <td>बातावरण तथा विकास</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>०</td> </tr> <tr> <td>५</td> <td>संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन</td> <td>१११७३०००</td> <td>७२९७०२३१</td> <td>१९.५८</td> </tr> <tr> <td>६</td> <td>अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक</td> <td>८०६६८३४०</td> <td>४९५८३८९७.४</td> <td>१३.३१</td> </tr> </tbody> </table>	क्र.स	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत	जम्मा खर्चको तुलनामा	१	आर्थिक विकास	७०६८७४४८	४१९८७१२२	११.२७	२	पूर्वाधार विकास	११९७११९२०	६४९८९६४८.९	१७.४४	३	सामाजिक विकास	२६८९५८०४९	१४३११९१७८.१	३८.४१	४	बातावरण तथा विकास	-	-	०	५	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	१११७३०००	७२९७०२३१	१९.५८	६	अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	८०६६८३४०	४९५८३८९७.४	१३.३१	
क्र.स	क्षेत्र	बजेट	खर्च					खर्च प्रतिशत																																
				जम्मा खर्चको तुलनामा																																				
१	आर्थिक विकास	७०६८७४४८	४१९८७१२२	११.२७																																				
२	पूर्वाधार विकास	११९७११९२०	६४९८९६४८.९	१७.४४																																				
३	सामाजिक विकास	२६८९५८०४९	१४३११९१७८.१	३८.४१																																				
४	बातावरण तथा विकास	-	-	०																																				
५	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	१११७३०००	७२९७०२३१	१९.५८																																				
६	अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	८०६६८३४०	४९५८३८९७.४	१३.३१																																				

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	जम्मा	५५११५८९५५	३७२६५००७७.४	१००.	बेरुजु रकम																											
			(ख) लक्ष्य प्रगति - कार्यालयले चौमासिक र बार्षिक स्तरक प्रगती विवरण बनाई पेश गर्नुपर्नेमा कार्यालयले सञ्चालन गरेका स्थानीय स्तर, जिल्ला तथा केन्द्रिय स्तरका योजनाको नियम बमोजिमको ढाँचामा चौमासिक प्रगती विवरण तयार गरेको देखिएन । बजेट खर्च गर्ने तथा खर्चको तोकिएको ढाँचामा बार्षिक प्रगति तयार नगर्ने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई जिम्मेवार बनाउनु पर्दछ ।																																
			<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">कार्यक्रम/योजना</th> <th rowspan="2">कुल कार्यक्रम</th> <th colspan="4">वार्षिक प्रगति स्थिती</th> </tr> <tr> <th>शून्य प्रगती</th> <th>२५%सम्म प्रगति</th> <th>५०% सम्म प्रगति</th> <th>७५% सम्म प्रगति</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>मुल कार्यक्रम संख्या</td> <td>428</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>3</td> <td>17</td> </tr> </tbody> </table> <p>(ग) चौमासिक खर्च : आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०६४ को नियम बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार चालु तथा पुँजीगत तर्फ रु. ३७ करोड २६ लाख ४५ हजार निकासा तथा खर्च भएकोमा प्रथम चौमासिकमा रु. ६ करोड ५ लाख ८१ हजार अर्थात् १६.४९ प्रतिशत, दोश्रो चौमासिकमा रु. ६ करोड ३७ लाख २७ हजार अर्थात् १७.३४ प्रतिशत र तेश्रो चौमासिकमा रु. २४ करोड ८३ लाख ८४ हजार अर्थात् ६७.१३ प्रतिशत खर्च गरेको देखिएको छ । यसरी नै आषाढ महिनामा मात्र रु. १५ करोड २४ लाख २२ हजार अर्थात् ४०.९० प्रतिशत खर्च गरेको देखिएकोले आषाढमा खर्चको चाप बढेको र सन्तुलित खर्च व्यवस्थापन नभएको कारण वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने हुनाले स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार चौमासिक खर्चमा सन्तुलन कायम हुने गरी खर्च गरी आषाढमा अधिक खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।</p> <p>(घ) योजना छनौट र कार्यान्वयन : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त हुने प्रगतिका योजना छनौट गरि प्राथमिकीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सभाबाट स्वीकृत बार्षिक नगर विकास योजना २०७६-योजना छनौट र कार्यान्वयन : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त हुने प्रगतिका योजना छनौट गरि प्राथमिकीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सभाबाट स्वीकृत बार्षिक नगर विकास योजना २०७७।७८ को अध्ययन गर्दा पालिकाले स्वीकृत गरी सञ्चालन गरेको अधिकांश योजना न्यून बजेट भएका र लागत प्रभावी हुने किसिमले संचालन गरेको पाइएन । पालिकाले यस वर्ष संचालन गरेका योजना देहाय अनुसार छन् :</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>रु १ लाख सम्म</th> <th>रु १ लाख देखि २ लाखसम्म</th> <th>रु २ लाखदेखि ५ लाखसम्मका</th> <th>रु ५लाख देखि १० लाखसम्मका</th> <th>रु १० लाखभन्दा बढीको</th> <th>जम्मा</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>२६८</td> <td>८०</td> <td>५२</td> <td>२०</td> <td>२३</td> <td>४४३</td> </tr> </tbody> </table> <p>उपरोक्त विवरण अनुसार पालिकाले यस वर्ष रु. १ लाख देखि माथिका जम्मा १७५ वटा योजना संचालन गरेकोमा रु.१ लाख भन्दा मुनिका मात्र २६८ वटा योजनाहरू रहेका छन् । त्यसैले साना रकमका धेरै योजनाहरू संचालन गर्दा कार्यालयको जनशक्ति वर्षे भरि योजना व्यवस्थापनमा खटिनु पर्ने, संचालित योजनाबाट चालु प्रकृतिका कार्यमा बढी खर्च भई लागत प्रभावी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत नकारात्मक असर पर्ने अवस्था तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ .</p>	कार्यक्रम/योजना	कुल कार्यक्रम	वार्षिक प्रगति स्थिती				शून्य प्रगती	२५%सम्म प्रगति	५०% सम्म प्रगति	७५% सम्म प्रगति	मुल कार्यक्रम संख्या	428	0	0	3	17	रु १ लाख सम्म	रु १ लाख देखि २ लाखसम्म	रु २ लाखदेखि ५ लाखसम्मका	रु ५लाख देखि १० लाखसम्मका	रु १० लाखभन्दा बढीको	जम्मा	२६८	८०	५२	२०	२३	४४३				
कार्यक्रम/योजना	कुल कार्यक्रम	वार्षिक प्रगति स्थिती																																	
		शून्य प्रगती	२५%सम्म प्रगति	५०% सम्म प्रगति	७५% सम्म प्रगति																														
मुल कार्यक्रम संख्या	428	0	0	3	17																														
रु १ लाख सम्म	रु १ लाख देखि २ लाखसम्म	रु २ लाखदेखि ५ लाखसम्मका	रु ५लाख देखि १० लाखसम्मका	रु १० लाखभन्दा बढीको	जम्मा																														
२६८	८०	५२	२०	२३	४४३																														
१७			संगठन र कर्मचारी व्यवस्थापन																																
१७.१			कर्मचारी दरबन्दी र पदपूर्ती : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । पालिकातर्फ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ३८ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा १७ जना पदपूर्ती भएको र २१ पदहरू रिक्त रहेका छन् । दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर पर्ने देखिन्छ । अतः रिक्त पदहरू यथाशक्य छिटो पूर्ति गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।																																

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम												
१७.२			<p>कर्मचारी करार : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३(३) मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने र दफा ८३(८) वमोजिम पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, पलम्बर, इलेक्टिसियन, चौकिदार, मालि, बाँचे लगायतका पदमा मात्र करारबाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ व्यवस्था छ । पालिकाले विभिन्न १३ पदमा ५२ जना कर्मचारीहरु करारमा राखी रु १०६५४७८०। खर्च लेखेको छ । स्थानीय तहले माथि उल्लेखित पद वाहेकको विभिन्न ११ पदमा २५ जना करार नियुक्ति गरी खर्च लेखेको नियम सम्मत देखिएन । अतः गाउँपालिकाले कानुनमा उल्लेख भएका पदहरुमा मात्र करारमा कर्मचारी नियुक्ति गर्नुपर्दछ ।</p>													
१८			<p>आन्तरिक लेखापरीक्षण स्थानिय तह सञ्चालन ऐन, ०७४ को दफा ७७(२) मा स्थानिय तहले आर्थिक कारोवारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताको आधारमा प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु अन्तिम लेखापरीक्षण शुरु हुन अगावै फर्स्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले आन्तरिक लेखापरीक्षणले औल्याएका वेरुजुहरु लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि फर्स्यौट गरेको पाइएन । अतः उक्त बेरुजुहरु तोकिए बमोजिम फर्स्यौट गर्नुपर्ने रु.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>भौ.नं. र मिति</th> <th>विवरण</th> <th>असुल गर्नुपर्ने</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१४२। २०७७। १२।०१</td> <td>श्री आदर्श मा.वि. दिगाममा माघ र फागुनको जम्मा माग तलब रु. १५८२९८८ भएकोमा रु. ६००३.६० बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । सो रकम असुल गर्नुपर्ने रु</td> <td>6003.60</td> </tr> <tr> <td>। १८२०७८। ०३।२८</td> <td>केरा उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत ७०० के.जी. जैविक मल खरिद गरेको पाईयो । विल भरपाई अनुसार जम्मा ६५० के.जी. मात्र वितरण गरेको देखिन्छ । बाँकी ५० के.जी. वितरण गरेको पाईएन । ५० के.जी. को प्रति के.जी. रु.९०।- को दरले ९०x ५० = ४५००।- बराबरको जैविक मल वितरण नगरेको हुनाले रु. ४५००।- असुल गर्नुपर्ने रु.</td> <td>४५००</td> </tr> <tr> <td></td> <td>जम्मा</td> <td>१०५०३। ६०</td> </tr> </tbody> </table>	भौ.नं. र मिति	विवरण	असुल गर्नुपर्ने	१४२। २०७७। १२।०१	श्री आदर्श मा.वि. दिगाममा माघ र फागुनको जम्मा माग तलब रु. १५८२९८८ भएकोमा रु. ६००३.६० बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । सो रकम असुल गर्नुपर्ने रु	6003.60	। १८२०७८। ०३।२८	केरा उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत ७०० के.जी. जैविक मल खरिद गरेको पाईयो । विल भरपाई अनुसार जम्मा ६५० के.जी. मात्र वितरण गरेको देखिन्छ । बाँकी ५० के.जी. वितरण गरेको पाईएन । ५० के.जी. को प्रति के.जी. रु.९०।- को दरले ९०x ५० = ४५००।- बराबरको जैविक मल वितरण नगरेको हुनाले रु. ४५००।- असुल गर्नुपर्ने रु.	४५००		जम्मा	१०५०३। ६०	१०,५०३
भौ.नं. र मिति	विवरण	असुल गर्नुपर्ने														
१४२। २०७७। १२।०१	श्री आदर्श मा.वि. दिगाममा माघ र फागुनको जम्मा माग तलब रु. १५८२९८८ भएकोमा रु. ६००३.६० बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । सो रकम असुल गर्नुपर्ने रु	6003.60														
। १८२०७८। ०३।२८	केरा उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत ७०० के.जी. जैविक मल खरिद गरेको पाईयो । विल भरपाई अनुसार जम्मा ६५० के.जी. मात्र वितरण गरेको देखिन्छ । बाँकी ५० के.जी. वितरण गरेको पाईएन । ५० के.जी. को प्रति के.जी. रु.९०।- को दरले ९०x ५० = ४५००।- बराबरको जैविक मल वितरण नगरेको हुनाले रु. ४५००।- असुल गर्नुपर्ने रु.	४५००														
	जम्मा	१०५०३। ६०														

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१९			<p>शसर्त चालु तर्फ :</p> <p>(क) तलबी प्रतिवेदन : निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा ७ ख २ वमोजिम तलवि प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कार्यालयले तलवी प्रतिवेदन पारित नगरी तलब खर्च लेखेको पाईयो । तलबी प्रतिवेदन पारित नहुँदा ग्रेडसमेत यकिन हुन सकेन । अत तलवी प्रतिवेदन पारित गरी खर्च लेखनुपर्दछ ।</p> <p>(ख) औषधी खरिद : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा बिस लाख रुपैयाँसम्मको औषधीजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । नगर पालिकाले यस वर्ष कोटेशनबाट औषधी तथा सर्जिकल सामाग्रीहरु समेत गरी जम्मा रु. २० लाख ४९ हजारको खरीद गरेकोमा देखिएका व्यहोरा निम्न छन् :</p> <ul style="list-style-type: none"> • आपूर्ति हुने औषधी डब्लु.एच.ओ. सटिफाइड हुनुपर्ने औषधीको उत्पादन मिति, ब्याच नं. र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित विषय विज्ञबाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको तथा उक्त औषधी बिक्रीको लागि होइन खुलाएको प्रमाण समावेश नभएको, • आपूर्ति भएका औषधी एंवम सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए वा नभएको नखुलाएको कारण औषधीको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन । • औषधीको जिन्सी कितावमा आम्दानी बाँध्दा खरिद गरेको र हस्तान्तरण भई आएको खुल्ने गरी व्यवस्थित रु.पमा आम्दानी बाँध्ने नगरेको, <p>अतः औषधीको खरिद, आपूर्ति, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकीएको गुणस्त अनुसारकै औषधी प्राप्त भएको नभएको एकीन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधीको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बाँकी रहेको औषधीहरु जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।</p>	
२०			ढेक्का नं. ४।०७७।७ वडा नं. ५ कार्यालय भवन निर्माण कार्य	
२०.१	४७८	२०७८-३-३०	<p>निर्माण कार्य : ढेक्का नं. ४।०७७।७ वडा नं. ५ कार्यालय भवन निर्माण कार्यको गर्ने कार्यको मूल्य अभिवृद्धि कर समेत लागत अनुमान रु. ५७५९०३९।९६ को कवोल अंक रु. ५४७६७६०।३६ मा निर्माण व्यवसायी शुभ कन्ट्रक्सन प्रा.लि. संग २०७८।२।२५ मा काम सम्पन्न गर्ने गरी २०७७।८।२३ मा सम्झौता भएकोमा देखिएका व्यहोराहरु निम्न छन् :</p>	
२०.२			<p>खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्था: सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १११ मा बोलपत्रबाट हुने खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्था अनुसार देहायका प्रकृया पालना गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा पालना भएको देखिएन । यसमा सुधार गर्नुपर्दछ ।</p> <p>(क) पोष्ट बिड कन्फ्रेन्स गरेको छैन ।</p> <p>(ख) सम्झौता कार्यान्वयनको कार्ययोजना र कार्यतालिका पेश नगरेको ।</p> <p>(ग) प्रगति अनुगमन नगरेको ।</p> <p>(घ) निर्माण कार्यस्थल सुम्पने गरेको छैन ।</p> <p>(ङ) कार्यान्वयन सम्बन्धित कागजात सिलसिलाबद्ध र व्यवस्थित राखेको छैन ।</p> <p>(च) बजेट र कस्ट एकाउन्टीङ्ग, वित्तीय व्यवस्थापन</p> <p>(छ) संझौता कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिवेदन</p>	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२०.३			गुणस्तर परीक्षण : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५(१) अनुसार सार्वजनिक निकायले आपूर्ति गरेका मालसामानहरू सम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेसिफिकेसन र गुणस्तर वमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले लागत अनुमान बनाउंदा नै निर्माण सामग्रीहरूको गुणस्तर परिक्षणको प्रोभिजन राख्नुपर्नेमा राखेको छैन । सो प्रोभिजन नराखेको कारण निर्माण सामग्री गुणस्तर भएको तथा सोही सामग्रीबाट निर्माण भएको संरचना गुणस्तर भए नभएको एकिन गर्न सकिएन । अतः गुणस्तर सुनिश्चित गर्नको लागि लागत अनुमान बनाउंदा गुणस्तर परीक्षणको प्रोभिजन राखी परीक्षण गर्नु पर्दछ ।	
२०.४			बिमा : सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ११२ अनुसार रु. १० लाख भन्दा बढी मूल्यको निर्माण कार्यको त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधिमा भएको हानी नोक्सानी समेत बेहोर्ने गरी बिमा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । लागत अनुमान बनाउंदा बिमाको व्यवस्था गरेता पनि निर्माण व्यवसायीले उक्त ठेक्काको बिमा नगराएकोले नियमसम्मत देखिएन । अतः नियमले तोके अनुसार बिमा गरी जोखिम न्यूनिकरण गरिनु पर्दछ ।	
२१			वडा नं १ कार्यालय भवन ठेक्का नं ३।०७७।७८	
२१.१			निर्माण कार्य : ठेक्का नं. ६।०७७।७८ ओखरीनी टुनिचौर सिंचाई योजनाको निर्माण कार्यको मूल्य अभिवृद्धि कर समेत लागत अनुमान रु. ४३१२५९७।५८ को कवोल अंक रु. ४३१५५९६।८५ मा निर्माण व्यवसायी देउराली निर्माण सेवासंग २०७८।३।२० मा काम सम्पन्न गर्ने गरी २०७७।१२।४ मा सम्झौता भएकोमा २०७८।३।२० मा काम सम्पन्न भई रु. ४२८९५३७.०० भुक्तानी भएकोमा देखिएका व्यहोराहरू निम्न छन् :	
२१.२			खरिद सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्था : सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १११ मा बोलपत्रबाट हुने खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्था अनुसार देहायका प्रकृया पालना गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा पालना भएको देखिएन । यसमा सुधार गर्नुपर्दछ । (क) पोष्ट बिड कन्फ्रेन्स गरेको छैन । (ख) सम्झौता कार्यान्वयनको कार्ययोजना र कार्यतालिका पेश नगरेको । (ग) प्रगति अनुगमन नगरेको । (घ) निर्माण कार्यस्थल सुम्पने गरेको छैन । (ङ) कार्यान्वयन सम्बन्धित कागजात सिलसिलाबद्ध र व्यवस्थित राखेको छैन । (च) बजेट र कस्ट एकाउन्टीङ्ग, वित्तीय व्यवस्थापन (छ) संझौता कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिवेदन	
२१.३			गुणस्तर परीक्षण : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५(१) अनुसार सार्वजनिक निकायले आपूर्ति गरेका मालसामानहरू सम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेसिफिकेसन र गुणस्तर वमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले लागत अनुमान बनाउंदा नै निर्माण सामग्रीहरूको गुणस्तर परिक्षणको प्रोभिजन राख्नुपर्नेमा राखेको छैन । सो प्रोभिजन नराखेको कारण निर्माण सामग्री गुणस्तर भएको तथा सोही सामग्रीबाट निर्माण भएको संरचना गुणस्तर भए नभएको एकिन गर्न सकिएन । अतः गुणस्तर सुनिश्चित गर्नको लागि लागत अनुमान बनाउंदा गुणस्तर परीक्षणको प्रोभिजन राखी परीक्षण गर्नु पर्दछ ।	
२१.४			बिमा : सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ११२ अनुसार रु. १० लाख भन्दा बढी मूल्यको निर्माण कार्यको त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधिमा भएको हानी नोक्सानी समेत बेहोर्ने गरी बिमा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । लागत अनुमान बनाउंदा बिमाको व्यवस्था गरेता पनि निर्माण व्यवसायीले उक्त ठेक्काको बिमा गराएको छैन । अतः नियमले तोके अनुसार बिमा गरी जोखिम न्यूनिकरण गरिनु पर्दछ ।	
२२			ठेक्का नं ८।०७७।७८ पिपलनेटा फर्साटाकुरा सडक निर्माण कार्य	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२२.१			निर्माण कार्य : ठेक्का नं. ८।०७७।७८ पिपलनेटा दिगाम धरमपानी मानकोट दौघा फर्साटाकुरा सडक स्तरोन्नति तथा निर्माण गर्ने कार्यको मूल्य अभिवृद्धि कर समेत लागत अनुमान रु. ९५९५२६५।७० को कवोल अंक रु. ४२०४५५१।६४ मा निर्माण व्यवसायी शुभ कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि. संग २०७८।२।१६ मा काम सम्पन्न गर्ने गरी २०७७।१०।२० मा सम्झौता भई प्रथम रनिङ बिलसम्मा रु. ११५४०६।- भुक्तानी भएकोमा देखिएका व्यहोराहरु निम्न छन् :	
२२.२			खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्था : सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १११ मा बोलपत्रबाट हुने खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्था अनुसार देहायका प्रकृया पालना गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा पालना भएको देखिएन । यसमा सुधार गर्नुपर्दछ । (क) पोष्ट बिड कन्फ्रेन्स गरेको छैन । (ख) सम्झौता कार्यान्वयनको कार्ययोजना र कार्यतालिका पेश नगरेको । (ग) प्रगति अनुगमन नगरेको । (घ) निर्माण कार्यस्थल सुम्पने गरेको छैन । (ङ) कार्यान्वयन सम्बन्धित कागजात सिलसिलाबद्ध र व्यवस्थित राखेको छैन । (च) बजेट र कस्ट एकाउन्टीङ्ग, वित्तीय व्यवस्थापन (छ) संझौता कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिवेदन	
२२.३			गुणस्तर परीक्षण : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५(१) अनुसार सार्वजनिक निकायले आपूर्ति गरेका मालसामानहरु सम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेसिफिकेसन र गुणस्तर वमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । निर्माण सामग्रीहरुको गुणस्तर परीक्षण नगरेको कारण निर्माण सामग्री गुणस्तर भएको तथा सोही सामग्रीबाट निर्माण भएको संरचना गुणस्तर भए नभएको एकिन गर्न सकिएन । अतः गुणस्तर सुनिश्चित गर्नको लागि लागत अनुमान बनाउंदा गुणस्तर परीक्षणको प्रोभिजन राखी परीक्षण गर्नु पर्दछ ।	
२२.४			बिमा : सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ११२ अनुसार रु. १० लाख भन्दा बढी मूल्यको निर्माण कार्यको त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधिमा भएको हानी नोक्सानी समेत बेहोर्ने गरी बिमा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । निर्माण व्यवसायीले उक्त ठेक्काको बिमा गराएको छैन । अतः नियमले तोके अनुसार बिमा गरी जोखिम न्यूनिकरण गरिनु पर्दछ ।	
२३			छत्रकोट चक्रपथ निर्माण ठे न ९-२०७७।७८ काश्यप / पोखरा जे भी	
२३.१	२०७	२०७८-३-७	निर्माण कार्य : कार्यालयले मु अ करसमेत लागत अनुमान रु ३०१,७२,३६०।१८ भएको छत्रकोट चक्रपथ निर्माणकालागी निर्माण व्यवसायी काश्यप / पोखरा जेभीको मु अ कर सहितको कबोल अंक रु १३४,९३,२१६।९१ स्वीकृत गरी मिति २०७८।३।२० (दुई महिना ५ दिन) मा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी २०७८।१।१६ मा ठेक्का सम्झौता गरेको देखियो । उक्त निर्माण कार्यकालागी यो वर्ष दोश्रो चालु वीलसम्मको मु अ करसमेत रु ३८,५०,७४८।- भुक्तानी गरेकोमा देहायका व्यहोराहरु देखिएका छन् ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२३.२			<p>खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्था: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १११ अनुसार सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा देहायका कार्यहरू गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा उल्लिखित कार्यहरू गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।</p> <p>क) खरिद सम्झौता भएपछि सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीसंग आवश्यकतानुसार पोष्ट बिड कन्फ्रेन्स गर्नु पर्ने</p> <p>ख) सम्झौता कार्यान्वयनको कार्ययोजना र कार्यतालिका तयार गर्ने</p> <p>ग) सम्झौता प्रशासन कार्य योजना अनुसार खरिद सम्झौताको कार्य योजनाको प्रगति अनुगमन, गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्ने</p> <p>घ) निर्माण व्यवसायीलाई निर्माण कार्यस्थल सुम्पने कार्य</p> <p>ङ) बजेट र लागत लेखा (कस्ट एकाउन्टीङ्ग) को पक्ष लगायत सम्झौता कार्यान्वयनको वित्तीय व्यवस्थापन पक्षको व्यवस्थापन गर्ने</p> <p>च) सम्झौता कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिवेदन एक तहमाथीको अधिकारी समक्ष पेश गर्ने</p>	
२३.३			<p>बिमा: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ को उपनियम १ को खण्ड (ड) उपखण्ड २ अनुसार निर्माण कार्यको विमा गराउँदा त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि प्रारम्भ हुनु अघि उत्पन्न भएको कुनै कारणबाट त्रुटि सच्याउने दायित्वको अवधिमा भएको हानी नोक्सानीसमेत बेहोर्ने गरि विमा गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सम्झौताको दफा १३ मा निर्माण कार्यको त्रुटी सच्याउनु पर्ने दायित्वको अवधिसमेतको विमा गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । उल्लिखित निर्माण कार्यको निर्माण सम्पन्न गर्नुपर्ने शुरु अवधि २०७८।३।२० रहेकोमा उक्त समयमा कार्य सम्पन्न नभएकोले २०७८।६।३० सम्म थप गरेकोले विमाको अवधि त्रुटि सच्याउने अवधि २०७९।६।३० सम्म रहेको हुनु पर्नेमा २०७९।२।२३ सम्म गरेको र त्रुटी सच्याउनु पर्ने दायित्वको अवधिको विमा गराएको देखिएन । अतः ठेक्का सम्झौता तथा नियमावली अनुसार निर्माण कार्यको बिमा गराई जोखिम न्यूनिकरण गरिनु पर्दछ ।</p>	
२३.४			<p>निर्माण कार्यको अवधि थप: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२० अनुसार खरिद सम्झौता बमोजिमको काम त्यस्तो सम्झौताको अवधिभित्र पूरा गर्न नसकिने भएमा सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले म्याद सकिनु कम्तीमा २१ दिन अगावै अवधि थपकोलागी निवेदन गर्नु पर्ने र सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले सम्झौता बमोजिमको काम समय मै सम्पन्न गर्न भरमग्दुर प्रयास गरेको नगरेको, निर्माण व्यवसायीलाई सम्झौता बमोजिम उपलब्ध उपलब्ध गराउनु पर्ने कुरा उपलब्ध गराए नगरेको वा कार्यालयको कारणबाट काममा ढिलाई भए नभएको वा काबु बाहिरको परिस्थितिको कारणबाट काममा ढिलाई भए नभएको यकिन गरि अवधि थप गर्न सकिने व्यवस्था छ ।</p> <p>उक्त निर्माण कार्यको शुरु कार्यसम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि २०७८।३।२० (सम्झौता अवधिबाट २ महिना ५ दिन) सम्म रहेकोमा व्यवसायीको २०७८।२।१९ को अवधि थप मागको निवेदन अनुसार ६ महिना थप माग गरेकोमा कार्यालयले २०७८।३।१८ को निर्णयले २०७८।६।३०सम्म (शुरु अवधिको १५० प्रतिशत) अवधि थप गरेको देखियो । तर व्यवसायीले म्याद थप गर्दा सम्पन्न काम तथा बाँकी कार्यको प्राविधिक प्रतिवेदन, प्रगति प्रतिवेदन तयार नगरेको र अवधि थप माग गर्दा कार्य योजना तथा कार्य तालिका तयार नगरेकोले व्यवसायीले निर्माण कार्यसम्पन्न गर्न भरमग्दुर प्रयास गरेको भन्ने पुष्ट्याई हुने देखिएन । अत यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।</p>	
२४			<p>भेडुवा चोयगा लिफ्टिङ्ग खानेपानी आयोजना ठे न ६-२०७७।७८ राजेश्वरी / अर्जुन विल्डर्स</p>	
२४.१	२३	२०७८-२-३	<p>निर्माण कार्य: कार्यालयले मु अ करसमेत लागत अनुमान रु १९१,५३,४२२।९३ भएको भेडुवा चोयगा लिफ्टिङ्ग खा पा आयोजना निर्माणकालागी निर्माण व्यवसायी राजेश्वरी अर्जुन विल्डर्स जेभीको मु अ कर सहितको कबोल अंक रु १७४,९९,६९३।१५ स्वीकृत गरी मिति २०७८।३।१० मा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी २०७७।९।२६ मा ठेक्का सम्झौता गरेको देखियो । उक्त निर्माण कार्यकालागी यो वर्ष प्रथम चालु वीलको मु अ करसमेत रु ८५,९८,८४८/- भुक्तानी गरेकोमा देहायका व्यहोराहरू देखिएका छन् ।</p>	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२४.२			<p>खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्था: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १११ अनुसार सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा देहायका कार्यहरू गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा उल्लिखित कार्यहरू गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।</p> <p>क) खरिद सम्झौता भएपछि सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीसंग आवश्यकतानुसार पोष्ट बिड कन्फ्रेन्स गर्नु पर्ने</p> <p>ख) सम्झौता कार्यान्वयनको कार्ययोजना र कार्यतालिका तयार गर्ने</p> <p>ग) सम्झौता प्रशासन कार्य योजना अनुसार खरिद सम्झौताको कार्य योजनाको प्रगति अनुगमन, गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्ने</p> <p>घ) निर्माण व्यवसायीलाई निर्माण कार्यस्थल सुम्पने कार्य</p> <p>ङ) बजेट र लागत लेखा (कस्ट एकाउन्टीङ्ग) को पक्ष लगायत सम्झौता कार्यान्वयनको वित्तीय व्यवस्थापन पक्षको व्यवस्थापन गर्ने</p> <p>च) सम्झौता कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिदन एक तहमाथीको अधिकारी समक्ष पेश गर्ने</p>	
२४.३			<p>बिमा: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ को उपनियम १ को खण्ड (ङ) उपखण्ड २ अनुसार निर्माण कार्यको विमा गराउँदा त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि प्रारम्भ हुनु अघि उत्पन्न भएको कुनै कारणबाट त्रुटि सच्याउने दायित्वको अवधिमा भएको हानी नोक्सानीसमेत बेहोर्ने गरि विमा गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सम्झौताको दफा १३ मा निर्माण कार्यको त्रुटी सच्याउनु पर्ने दायित्वको अवधिसमेतको विमा गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ ।</p> <p>उल्लिखित निर्माण कार्यको निर्माण सम्पन्न गर्नुपर्ने शुरु अवधि २०७८।३।१० रहेकोमा उक्त समयमा कार्य सम्पन्न नभएकोले २०७८।६।३० सम्म थप गरेकोले विमाको अवधि त्रुटि सच्याउने अवधि २०७९।६।३० सम्म रहेको हुनु पर्नेमा २०७८।३।१२ सम्म गरि रु ६४,४३२।- खर्च लेखेको देखियो । तर निर्माण कार्यको अवधि थप पश्चात् र त्रुटी सच्याउनु पर्ने दायित्वको अवधिसमेतको विमा गराएको देखिएन । अतः ठेक्का सम्झौता तथा नियमावली अनुसार निर्माण कार्यको बिमा गराई जोखिम न्यूनीकरण गरिनु पर्दछ ।</p>	
२४.४			<p>निर्माण कार्यको अवधि थप: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२० अनुसार खरिद सम्झौता बमोजिमको काम त्यस्तो सम्झौताको अवधिभित्र पूरा गर्न नसकिने भएमा सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले म्याद सकिनु कम्तीमा २१ दिन अगावै अवधि थपकोलागी निवेदन गर्नु पर्ने र सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले सम्झौता बमोजिमको काम समय मै सम्पन्न गर्न भरमग्दुर प्रयास गरेको नगरेको, निर्माण व्यवसायीलाई सम्झौता बमोजिम उपलब्ध उपलब्ध गराउनु पर्ने कुरा उपलब्ध गराए नगरेको वा कार्यालयको कारणबाट काममा ढिलाई भए नभएको वा काबु बाहिरको परिस्थितिको कारणबाट काममा ढिलाई भए नभएको यकिन गरि अवधि थप गर्न सकिने व्यवस्था छ ।</p> <p>उक्त निर्माण कार्यको शुरु कार्यसम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि २०७८।३।१० सम्म रहेकोमा व्यवसायीको २०७८।२।११ को अवधि थप मागको निवेदन अनुसार ३ महिना थप माग गरेकोमा कार्यालयले २०७८।३।१९ को निर्णयले २०७८।६।३०सम्म अवधि थप गरेको देखियो । तर व्यवसायीले म्याद थप गर्दा सम्पन्न काम तथा बाँकी कार्यको प्राविधिक प्रतिवेदन, प्रगति प्रतिवेदन तयार नगरेको र अवधि थप माग गर्दा कार्य योजना तथा कार्य तालिका तयार नगरेकोले व्यवसायीले निर्माण कार्यसम्पन्न गर्न भरमग्दुर प्रयास गरेको भन्ने पुष्ट्याई हुने देखिएन । कार्यालयले त्यस अनुसार पेश गर्न लगाएको पनि देखिएन । अत यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।</p>	
२५			<p>पिपलनेटा दिगाम धरमपानी मानकोट दौघा फर्सटाकुरा मोटर बाटो स्तरोन्नती ठे न ८-२०७७।७८ आर एन छहारी विल्डर्स</p>	
२५.१	१४२	२०७७-१२-२९	<p>निर्माण कार्य: कार्यालयले मु अ करसमेत लागत अनुमान रु ९५,९५,२६५।७० भएको पिपलनेटा दिगाम धरमपानी मानकोट दौघा फर्सटाकुरा मोटरबाटो निर्माणकालागी निर्माण व्यवसायी आर एन छहारी विल्डर्सको मु अ कर सहितको कबोल अंक रु ४२,०४,५५१।८२ स्वीकृत गरी मिति २०७८।२।१६ (तीन महिना २६ दिन) मा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी २०७७।१०।२० मा ठेक्का सम्झौता गरेको देखियो । उक्त निर्माण कार्यकालागी यो वर्ष पहिलो चालु वीलको मु अ करसमेत रु ११,५५,४०६/- भुक्तानी गरेकोमा देहायका व्यहोराहरू देखिएका छन् ।</p>	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२५.२			<p>खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्था: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १११ अनुसार सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा देहायका कार्यहरू गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा उल्लिखित कार्यहरू गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।</p> <p>क) खरिद सम्झौता भएपछि सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीसंग आवश्यकतानुसार पोष्ट बिड कन्फ्रेन्स गर्नु पर्ने</p> <p>ख) सम्झौता कार्यान्वयनको कार्ययोजना र कार्यतालिका तयार गर्ने</p> <p>ग) सम्झौता प्रशासन कार्य योजना अनुसार खरिद सम्झौताको कार्य योजनाको प्रगति अनुगमन, गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्ने</p> <p>घ) निर्माण व्यवसायीलाई निर्माण कार्यस्थल सुम्पने कार्य</p> <p>ङ) बजेट र लागत लेखा (कस्ट एकाउन्टीङ्ग) को पक्ष लगायत सम्झौता कार्यान्वयनको वित्तीय व्यवस्थापन पक्षको व्यवस्थापन गर्ने</p> <p>च) सम्झौता कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिदन एक तहमाथीको अधिकारी समक्ष पेश गर्ने</p>	
२५.३			<p>बिमा: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ को उपनियम १ को खण्ड (ड) उपखण्ड २ अनुसार निर्माण कार्यको विमा गराउँदा त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि प्रारम्भ हुनु अघि उत्पन्न भएको कुनै कारणबाट त्रुटि सच्याउने दायित्वको अवधिमा भएको हानी नोक्सानीसमेत बेहोर्ने गरि विमा गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सम्झौताको दफा १३ मा निर्माण कार्यको त्रुटी सच्याउनु पर्ने दायित्वको अवधिसमेतको विमा गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । निर्माण कार्यको विओक्यू मा विमा शुल्कको लागी रु ५० हजार व्यवस्था भएतापनि विमा गराएको पनि छैन । अतः ठेक्का सम्झौता तथा नियमावली अनुसार निर्माण कार्यको बिमा गराई जोखिम न्यूनिकरण गरिनु पर्दछ ।</p>	
२५.४			<p>निर्माण कार्यको अवधि थप: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२० अनुसार खरिद सम्झौता बमोजिमको काम त्यस्तो सम्झौताको अवधिभित्र पूरा गर्न नसकिने भएमा सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले म्याद सकिनु कम्तीमा २१ दिन अगावै अवधि थपकोलागी निवेदन गर्नु पर्ने र सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले सम्झौता बमोजिमको काम समय मै सम्पन्न गर्न भरमग्दुर प्रयास गरेको नगरेको, निर्माण व्यवसायीलाई सम्झौता बमोजिम उपलब्ध उपलब्ध गराउनु पर्ने कुरा उपलब्ध गराए नगराएको वा कार्यालयको कारणबाट काममा ढिलाई भए नभएको वा काबु बाहिरको परिस्थितिको कारणबाट काममा ढिलाई भए नभएको यकिन गरि अवधि थप गर्न सकिने व्यवस्था छ ।</p> <p>उक्त निर्माण कार्यको शुरु कार्यसम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि २०७८।२।१६ सम्म रहेकोमा व्यवसायीको २०७८।१।१० को अवधि थप मागको निवेदन अनुसार २०७८।७।३० माग गरेकोमा कार्यालयले २०७८।२।१६ को निर्णयले २०७८।६।३०सम्म अवधि थप गरेको देखियो । तर व्यवसायीले म्याद थप गर्दा सम्पन्न काम तथा बाँकी कार्यको प्राविधिक प्रतिवेदन, प्रगति प्रतिवेदन तयार नगरेको र अवधि थप माग गर्दा कार्य योजना तथा कार्य तालिका तयार नगरेकोले व्यवसायीले निर्माण कार्यसम्पन्न गर्न भरमग्दुर प्रयास गरेको भन्ने पुष्ट्याई हुने देखिएन । कार्यालयले त्यस अनुसार पेश गर्न लगाएको पनि देखिएन । अत यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।</p>	
२५.५			<p>कार्यसम्पादन जमानतको मान्य अवधि: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११० मा खरिद सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक कार्यसम्पादन जमानतको मान्य अवधि त्यस्तो सम्झौतामा उल्लिखित निर्माण कार्यको त्रुटि सच्याउने दायित्वको अवधि भन्दा कम्तीमा एक महिना बढी अवधिको हुनु पर्ने व्यवस्था छ । निर्माण कार्यको कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने अवधि २०७८।६।३० सम्म रहेकोले व्यवसायीले उल्लिखित निर्माण कार्यमा राखेको ग्लोबल आईएमइ बैंकको रु २१,८६,०००।- को मान्य अवधि उक्त जमानतको अवधि २०७९।७।३० सम्मको हुनुपर्नेमा २०७९।६।३० सम्म रहेकोले उक्त महिना घटी देखिएकोले अवधि थप गरेको प्रमाण पेश गर्नु पर्ने रु</p>	२,१८६,०००
२६			<p>कालिकानगर बोखर मनभाक सुनार टोला गोल्फाकोट मोटर बाटो स्तरोन्नती ठे न ७-०७७।७८ राजेश्वरी कन्स्ट्रक्सन</p>	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२६.१	४५७	२०७८-३-३०	निर्माण कार्य: कार्यालयले मु अ करसमेत लागत अनुमान रु ४७,७०,८९३।८६ भएको कालिका नगर बोखर मनभाग सुनार टोला गोलफाकोट मोटरबाटो स्तरोन्नतीकालागी निर्माण व्यवसायी राजेश्वरी कन्स्ट्रक्सनको मु अ कर सहितको कबोल अंक रु २२,३२,५६१।३६ स्वीकृत गरी मिति २०७८।१।३१ (तीन महिना १६ दिन) मा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी २०७७।१०।१५ मा ठेक्का सम्झौता गरेको देखियो । उक्त निर्माण कार्य मु अ करसमेत रु १९,४३,९४६/- मा कार्य सम्पन्न गरेकोमा देहायका व्यहोराहरु देखिएका छन् ।	
२६.२			खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्था: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १११ अनुसार सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा देहायका कार्यहरु गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा उल्लिखित कार्यहरु गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ । क) खरिद सम्झौता भएपछि सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीसंग आवश्यकतानुसार पोष्ट बिड कन्फ्रेन्स गर्नु पर्ने ख) सम्झौता कार्यान्वयनको कार्ययोजना र कार्यतालिका तयार गर्ने ग) सम्झौता प्रशासन कार्य योजना अनुसार खरिद सम्झौताको कार्य योजनाको प्रगति अनुगमन, गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्ने घ) निर्माण व्यवसायीलाई निर्माण कार्यस्थल सुम्पने कार्य ङ) बजेट र लागत लेखा (कस्ट एकाउन्टीङ्ग) को पक्ष लगायत सम्झौता कार्यान्वयनको वित्तीय व्यवस्थापन पक्षको व्यवस्थापन गर्ने च) सम्झौता कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिदन एक तहमाथीको अधिकारी समक्ष पेश गर्ने	
२६.३			बिमा: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ को उपनियम १ को खण्ड (ङ) उपखण्ड २ अनुसार निर्माण कार्यको विमा गराउँदा त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि प्रारम्भ हुनु अघि उत्पन्न भएको कुनै कारणबाट त्रुटि सच्याउने दायित्वको अवधिमा भएको हानी नोक्सानीसमेत बेहोर्ने गरि विमा गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सम्झौताको दफा १३ मा निर्माण कार्यको त्रुटी सच्याउनु पर्ने दायित्वको अवधिसमेतको विमा गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । निर्माण कार्यको विओक्यू मा विमा शुल्कको लागी रु २५ हजार व्यवस्था भएतापनि विमा गराएको पनि छैन । अतः ठेक्का सम्झौता तथा नियमावली अनुसार निर्माण कार्यको बिमा गराई जोखिम न्यूनिकरण गरिनु पर्दछ ।	
२६.४			कार्यस्वीकार प्रतिवेदन: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११७ अनुसार कार्यालयले सम्पन्न भएको निर्माण कार्य स्वीकार गर्दा सो को कार्य स्वीकार प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उक्त निर्माण कार्य सम्पन्न भएकोमा कार्यालयले कार्य स्वीकार प्रतिवेदन तयार गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
२६.५			कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२५ अनुसार निर्माण कार्य सम्पन्न भइ त्रुटि सच्याउने दायित्वको अवधि समाप्त भएपछि त्यस्तो निर्माण कार्य स्वीकृत ड्रइङ्ग डिजनइन वा स्पेशिफिकेसन बमोजिम भए नभएको कुरा प्राविधिक कर्मचारीबाट जाँचबुझ गराई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गराउनुपर्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले उल्लिखित निर्माण कार्यको त्रुटि सच्याउनु पर्ने अवधि समाप्त नहुँदै अन्तिम बीलसंगै कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरेकोले निर्माण व्यवसायी त्रुटि सच्याउने अवधिबाट उन्मुक्ति पाउने जोखिम रहेको देखियो । अतः निर्माण कार्यको त्रुटि सच्याउने दायित्व समाप्त भएपश्चात मात्र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरिनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२६.६			पूर्व निर्धारित क्षतिपूर्ति: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२१ मा निर्माण व्यवसायीको ढिलाईको कारणले खरिद सम्झौता बमोजिमको काम सो सम्झौतामा तोकिएको म्यादमा सम्पन्न हुन नसकेमा निजले सार्वजनिक निकायलाई सम्झौता रकमको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी प्रति दिन सम्झौता रकमको शुन्ना दशमलव शुन्ना पाँच प्रतिशत पूर्व निर्धारित क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । निर्माण व्यवसायीले सम्झौता अनुसार २०७८।१।३१ मा सम्पन्न गर्नु पर्नेमा तत्पश्चात अवधि थप नभएकोमा व्यवसायीको निवेदन अनुसार उक्त निर्माण कार्य २०७८।३।२२ मा सम्पन्न भएको जनाई निवेदन दिएको देखियो । अतः उक्त निर्माण व्यवसायीबाट मु अ कर बाहेक सम्झौता अङ्क रु १७,१७,३५४।८९ को जेष्ठ १ देखि आषाढ २२ सम्म ५३ दिनको पूर्वनिर्धारित क्षतिपूर्ति प्रतिदिन रु ९८७।८५८८५ ले हुने रु ५२३५६।५२ असुल गर्नु पर्ने देखिएको रु	५२,३५६.५२
२७			अस्पताल शैया खरिद ठे न ४-२०७७।७८ महेश फर्मा	
२७.१	२६	२०७८-३-२७	खरिद कार्य: कार्यालयले मु अ करसमेत लागत अनुमान रु १९,८०,०९९।- भएको अस्पतालको ६६ वटा शैया खरिद कार्यका व्यवसायी महेश फर्माको मु अ कर सहितको कबोल अंक रु १४,०८,६६७।- स्वीकृत गरी मिति २०७८।३।२० मा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी २०७८।३।२० मा ठेक्का सम्झौता गरेको देखियो । उक्त खरिद कार्य मु अ करसमेत रु १४,०८,६६७।- मा कार्य सम्पन्न गरेकोमा देहायका व्यहोराहरु देखिएका छन् ।	
२७.२			बिमा: कार्यालयले महेश फर्मासंग गरेको अस्पतालकोलागी ६६ वटा शैया खरिद गर्ने सम्बन्धी सम्झौताको दफा ८ मा खरिद कार्यको त्रुटी सच्याउनु पर्ने दायित्वको अवधिसमेतको विमा गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । सम्झौतामा २ वर्षको वारेन्टी अवधि रहेको भएतापनि विमा गराएको पनि छैन । अतः खरिद सम्झौता अनुसार खरिद कार्यको बिमा गराई जोखिम न्यूनिकरण गरिनु पर्दछ ।	
२७.३			कार्यसम्पादन जमानत: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११० को उपनियम ४ मा खरिद सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक कार्य सम्पादन जमानतकव मान्यअवधि त्यस्तो सम्झौतामा उल्लिखित मालसामान आपूर्ति वा हस्तान्तरण गर्नु पर्ने अन्तिम अवधि वा प्रत्याभुति (वारेन्टी) को अवधि भन्दा कम्तीमा एक महिना बढी अवधिको हुनु पर्ने व्यवस्था छ । उल्लिखित शैया खरिदको सम्झौताको दफा ८ मा शैयाको वारेन्टी अवधि २ वर्ष रहेको र २०७८।३।२० मा कार्यसम्पन्न भएकोले उक्त मितिबाट वारेन्टी अवधि २०८०।३।२० सम्म हुने हुनाले कार्यसम्पादन जमानतको मान्य अवधि २०८०।४।३० सम्मको भएको हुनुपर्दछ । तर आपूर्तिकले पेश गरेको बैंक अफ काठमाण्डौंको रु २,०८,०००।- कार्यसम्पादन जमानतको मान्य अवधि २०७९।५।३१ (१६ सेप्टेम्बर २०२२) सम्म रहेकोले ९ महिना २० दिन घटी रहेको देखियो । अतः यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
२८			उपभोक्ता समिति मार्फत निर्माण कार्य	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																																																																											
२८.१			<p>हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को नियम उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । । निर्माण कार्य उपभोक्ता समितिबाट गराउँदै गर्दा एक्कासी जटील खालका हेभी इक्विपमेण्ट को प्रयोग गर्नुपर्ने अवस्था आएमा सम्बन्धित निकायको स्वीकृत लिई स्थानीय तहमा सुचिकृत भएका निर्माण व्यवसायीबाट उक्त जटिल कार्य गराउन सकिने व्यवस्था छ । पालिकाले अधिकांश सडक खन्ने, सम्प्याउने योजनाहरूमा हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग गर्ने गरी दर स्वीकृत गरेको छ । अत : हेभी मेशिन प्रयोग गर्दा श्रममुलक रोजगारी श्रृजना गराउने खालका कार्यहरू गराउन सकिने भनी कानूनमा भएको व्यवस्थाको बिपरीत हुन जान्छ । यसका केही उदाहरणहरू यसप्रकार रहेका छन् :</p>																																																																																												
			<table border="1"> <thead> <tr> <th>गोभौनं./मिति</th> <th>उपभोक्ता समितिको नाम</th> <th>कामको विवरण</th> <th>भुक्तानी रकम</th> <th>निर्माण व्यवसायी</th> <th>हेभी उपकरण</th> <th>हेभी उपकरणमा भएको खर्च</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१४।०७७।१।१७</td> <td>कालिकास्थान उल्लिखोला सडक निर्माण उ.स.</td> <td>सडक निर्माण</td> <td>४८०००।-</td> <td>सोना इलेक्ट्रिकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स</td> <td>एक्साभेटर</td> <td>४८१५८०/-</td> </tr> <tr> <td>१५।०७७।१।२१</td> <td>वडा स्तरीय सडक निर्माण उ.स.</td> <td>सडक निर्माण</td> <td>५२८०००/-</td> <td>रेसुंगा जडिबुटी ,काष्ठ तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स</td> <td>एक्साभेटर</td> <td>५३२२७८/-</td> </tr> <tr> <td>१७।०७७।१।२८</td> <td>बंशोदी घुमीघाट मोटरबाटो निर्माण उ.स.</td> <td>सडक निर्माण</td> <td>२०००००/-</td> <td>सुशिवानी विल्डर्स प्रा.लि.</td> <td>एक्साभेटर</td> <td>११२१००/-</td> </tr> <tr> <td>२३।०७७।१०।८</td> <td>वडा स्तरिय मोटरबाटो निर्माण उ.स.</td> <td>सडक मर्मत</td> <td>३८४०००/-</td> <td>विकेश कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि.</td> <td>एक्साभेटर</td> <td>४००५८५/-</td> </tr> <tr> <td>२५।०७७।१०।१३</td> <td>वडा स्तरिय मोटरबाटो मर्मत उ.स.</td> <td>सडक मर्मत</td> <td>९४००००/-</td> <td>सुशिवानी विल्डर्स प्रा.लि.</td> <td>एक्साभेटर</td> <td>९६७२८०/-</td> </tr> <tr> <td>४५।०७७।१०।१९</td> <td>वडा स्तरिय मोटरबाटो मर्मत उ.स.</td> <td>सडक मर्मत</td> <td>४८००००।-</td> <td>सोना इलेक्ट्रिकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स</td> <td>एक्साभेटर</td> <td>१८३०६०/-</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>राजेश्वरी कन्स्ट्रक्सन</td> <td>एक्साभेटर</td> <td>३००५८०।-</td> </tr> <tr> <td>४४।०७७।११।२</td> <td>बाजाबारी रमाइलो बस्ति उ.स.</td> <td>सडक मर्मत</td> <td>६७२०००।-</td> <td>सोना इलेक्ट्रिकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स</td> <td>एक्साभेटर</td> <td>९२६६०।-</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>सुशिवानी विल्डर्स प्रा.लि.</td> <td>एक्साभेटर</td> <td>492680।-</td> </tr> <tr> <td>४५।०७८।३।३०</td> <td>वडास्तरीय मोटरबाटो मर्मत तथा ह्यूमपाइप कार्य उ.स.</td> <td>सडक मर्मत</td> <td>३८९६४३।</td> <td>रेसुंगा जडिबुटी ,काष्ठ तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स</td> <td>एक्साभेटर</td> <td>265488।-</td> </tr> <tr> <td>२१।०७८।३।७</td> <td>वडास्तरीय मोटरबाटो मर्मत तथा ह्यूमपाइप कार्य उ.स.</td> <td>सडक मर्मत</td> <td>२८८०००।</td> <td>रेसुंगा जडिबुटी ,काष्ठ तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स</td> <td>एक्साभेटर</td> <td>२८८१५०।-</td> </tr> <tr> <td>३४।०७८।३।२३</td> <td>वडास्तरीय मोटरबाटो मर्मत तथा गिटी विछ्याउने कार्य उ.स.</td> <td>सडक मर्मत</td> <td>३८८२००।</td> <td>रेसुंगा जडिबुटी ,काष्ठ तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स</td> <td>एक्साभेटर</td> <td>२६९३३५।-</td> </tr> </tbody> </table>	गोभौनं./मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	भुक्तानी रकम	निर्माण व्यवसायी	हेभी उपकरण	हेभी उपकरणमा भएको खर्च	१४।०७७।१।१७	कालिकास्थान उल्लिखोला सडक निर्माण उ.स.	सडक निर्माण	४८०००।-	सोना इलेक्ट्रिकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	एक्साभेटर	४८१५८०/-	१५।०७७।१।२१	वडा स्तरीय सडक निर्माण उ.स.	सडक निर्माण	५२८०००/-	रेसुंगा जडिबुटी ,काष्ठ तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स	एक्साभेटर	५३२२७८/-	१७।०७७।१।२८	बंशोदी घुमीघाट मोटरबाटो निर्माण उ.स.	सडक निर्माण	२०००००/-	सुशिवानी विल्डर्स प्रा.लि.	एक्साभेटर	११२१००/-	२३।०७७।१०।८	वडा स्तरिय मोटरबाटो निर्माण उ.स.	सडक मर्मत	३८४०००/-	विकेश कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि.	एक्साभेटर	४००५८५/-	२५।०७७।१०।१३	वडा स्तरिय मोटरबाटो मर्मत उ.स.	सडक मर्मत	९४००००/-	सुशिवानी विल्डर्स प्रा.लि.	एक्साभेटर	९६७२८०/-	४५।०७७।१०।१९	वडा स्तरिय मोटरबाटो मर्मत उ.स.	सडक मर्मत	४८००००।-	सोना इलेक्ट्रिकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	एक्साभेटर	१८३०६०/-					राजेश्वरी कन्स्ट्रक्सन	एक्साभेटर	३००५८०।-	४४।०७७।११।२	बाजाबारी रमाइलो बस्ति उ.स.	सडक मर्मत	६७२०००।-	सोना इलेक्ट्रिकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	एक्साभेटर	९२६६०।-					सुशिवानी विल्डर्स प्रा.लि.	एक्साभेटर	492680।-	४५।०७८।३।३०	वडास्तरीय मोटरबाटो मर्मत तथा ह्यूमपाइप कार्य उ.स.	सडक मर्मत	३८९६४३।	रेसुंगा जडिबुटी ,काष्ठ तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स	एक्साभेटर	265488।-	२१।०७८।३।७	वडास्तरीय मोटरबाटो मर्मत तथा ह्यूमपाइप कार्य उ.स.	सडक मर्मत	२८८०००।	रेसुंगा जडिबुटी ,काष्ठ तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स	एक्साभेटर	२८८१५०।-	३४।०७८।३।२३	वडास्तरीय मोटरबाटो मर्मत तथा गिटी विछ्याउने कार्य उ.स.	सडक मर्मत	३८८२००।	रेसुंगा जडिबुटी ,काष्ठ तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स	एक्साभेटर	२६९३३५।-	
गोभौनं./मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	भुक्तानी रकम	निर्माण व्यवसायी	हेभी उपकरण	हेभी उपकरणमा भएको खर्च																																																																																									
१४।०७७।१।१७	कालिकास्थान उल्लिखोला सडक निर्माण उ.स.	सडक निर्माण	४८०००।-	सोना इलेक्ट्रिकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	एक्साभेटर	४८१५८०/-																																																																																									
१५।०७७।१।२१	वडा स्तरीय सडक निर्माण उ.स.	सडक निर्माण	५२८०००/-	रेसुंगा जडिबुटी ,काष्ठ तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स	एक्साभेटर	५३२२७८/-																																																																																									
१७।०७७।१।२८	बंशोदी घुमीघाट मोटरबाटो निर्माण उ.स.	सडक निर्माण	२०००००/-	सुशिवानी विल्डर्स प्रा.लि.	एक्साभेटर	११२१००/-																																																																																									
२३।०७७।१०।८	वडा स्तरिय मोटरबाटो निर्माण उ.स.	सडक मर्मत	३८४०००/-	विकेश कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि.	एक्साभेटर	४००५८५/-																																																																																									
२५।०७७।१०।१३	वडा स्तरिय मोटरबाटो मर्मत उ.स.	सडक मर्मत	९४००००/-	सुशिवानी विल्डर्स प्रा.लि.	एक्साभेटर	९६७२८०/-																																																																																									
४५।०७७।१०।१९	वडा स्तरिय मोटरबाटो मर्मत उ.स.	सडक मर्मत	४८००००।-	सोना इलेक्ट्रिकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	एक्साभेटर	१८३०६०/-																																																																																									
				राजेश्वरी कन्स्ट्रक्सन	एक्साभेटर	३००५८०।-																																																																																									
४४।०७७।११।२	बाजाबारी रमाइलो बस्ति उ.स.	सडक मर्मत	६७२०००।-	सोना इलेक्ट्रिकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	एक्साभेटर	९२६६०।-																																																																																									
				सुशिवानी विल्डर्स प्रा.लि.	एक्साभेटर	492680।-																																																																																									
४५।०७८।३।३०	वडास्तरीय मोटरबाटो मर्मत तथा ह्यूमपाइप कार्य उ.स.	सडक मर्मत	३८९६४३।	रेसुंगा जडिबुटी ,काष्ठ तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स	एक्साभेटर	265488।-																																																																																									
२१।०७८।३।७	वडास्तरीय मोटरबाटो मर्मत तथा ह्यूमपाइप कार्य उ.स.	सडक मर्मत	२८८०००।	रेसुंगा जडिबुटी ,काष्ठ तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स	एक्साभेटर	२८८१५०।-																																																																																									
३४।०७८।३।२३	वडास्तरीय मोटरबाटो मर्मत तथा गिटी विछ्याउने कार्य उ.स.	सडक मर्मत	३८८२००।	रेसुंगा जडिबुटी ,काष्ठ तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स	एक्साभेटर	२६९३३५।-																																																																																									

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																																												
२८.२			<p>जटिलसंरचना निर्माण – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७अनुसार उपभोक्ता समितिहरूलाई मेशिन, औजार उपकरणहरूको आवश्यक नपर्ने, श्रममूलक कार्यको जिम्मेवारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले आर.सि.सी. फ्रेम स्ट्रक्चर सहितका भवन, पुल, कल्भर्ट, ओभरहेड टंकी, निर्माण, ग्रामीण विद्युतीकरण लगायतका जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश हुने पूर्वाधार संरचना निर्माण कार्य समेत उपभोक्ता समितिहरू मार्फत् गराउने गरेको देखियो । यस्ता कार्य व्यावसायिक र अनुभवी निर्माण व्यवसायी फर्मबाट बोलपत्र प्रतिस्पर्धा मार्फत् गराउन उपयुक्त हुने देखिन्छ । यसका केही उदाहरणहरू यसप्रकार रहेका छन् :</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>गो. भौ.नं.</th> <th>उपभोक्ता समिति</th> <th>कामको विवरण</th> <th>भुक्तानी रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>४९१०७८१३।३०</td> <td>हर्दिनेटा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण उपभोक्ता समिति</td> <td>भवन निर्माण</td> <td>९०८६५०</td> </tr> <tr> <td>२०१०७८१३।३०</td> <td>पालिका कोसेलि घर निर्माण उपभोक्ता समिति</td> <td>भवन निर्माण</td> <td>८९४०६२</td> </tr> <tr> <td>३१०७८१३।२४</td> <td>नरम युवाक्लव भवन निर्माण उपभोक्ता समिति</td> <td>भवन निर्माण</td> <td>९९२००००</td> </tr> <tr> <td>९९५१०७८१३।१२</td> <td>कृषि भवन निर्माण उपभोक्ता समिति</td> <td>भवन निर्माण</td> <td>६७२०००</td> </tr> </tbody> </table>	गो. भौ.नं.	उपभोक्ता समिति	कामको विवरण	भुक्तानी रकम	४९१०७८१३।३०	हर्दिनेटा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	भवन निर्माण	९०८६५०	२०१०७८१३।३०	पालिका कोसेलि घर निर्माण उपभोक्ता समिति	भवन निर्माण	८९४०६२	३१०७८१३।२४	नरम युवाक्लव भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	भवन निर्माण	९९२००००	९९५१०७८१३।१२	कृषि भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	भवन निर्माण	६७२०००																																									
गो. भौ.नं.	उपभोक्ता समिति	कामको विवरण	भुक्तानी रकम																																																													
४९१०७८१३।३०	हर्दिनेटा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	भवन निर्माण	९०८६५०																																																													
२०१०७८१३।३०	पालिका कोसेलि घर निर्माण उपभोक्ता समिति	भवन निर्माण	८९४०६२																																																													
३१०७८१३।२४	नरम युवाक्लव भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	भवन निर्माण	९९२००००																																																													
९९५१०७८१३।१२	कृषि भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	भवन निर्माण	६७२०००																																																													
२८.३			<p>नन फाइलर: मूल्य अभिवृद्धी कर ऐन, २०५२ को दफा १८ मा भुक्तानीमा प्राप्त मूल्य अभिवृद्धी करको विवरण भुक्तानी पाएको अर्को महिनाको २५ गते भित्र सम्वन्धित आन्तरिक राजश्व कार्यालयमा कर विवरण सहित दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । निम्न फर्महरूलाई भुक्तानी दिएकोमा लेखापरीक्षण अवाधिसम्म पनि नन फाइलर रहेको पाइयो । कानुनी व्यवस्था बमोजिम कर विवरण नबुझाएकोले कर बुझाएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>गोभौनं./मिति</th> <th>भुक्तानी पाउनेको नाम</th> <th>प्यान नं.</th> <th>भुक्तानी रकम</th> <th>मु.अ.कर कर रकम</th> <th>नन्फाइलर रहेको मिति</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>४५१०७७।१०।२९</td> <td>सोना इलेक्ट्रीकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स</td> <td>६०९८६०३४८</td> <td>१८३०६०</td> <td>२१०६०</td> <td>०७७।८</td> </tr> <tr> <td>४६१०७७।११।२</td> <td>बराह कन्स्ट्रक्सन</td> <td>६०९८६०३५१</td> <td>१४४१००</td> <td>१६५७८</td> <td>०७७।७८</td> </tr> <tr> <td>११६१०७७।१२।२०</td> <td>सोना इलेक्ट्रीकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स</td> <td>६०९८६०३४८</td> <td>९२६६०</td> <td>१०६६०</td> <td>०७७।८</td> </tr> <tr> <td></td> <td>सुशिवानी बिल्डर्स प्रा.लि.</td> <td>६०६८४८२८६</td> <td>४९२६८०</td> <td>५६६८०</td> <td>०७५।७६</td> </tr> <tr> <td>४०१०७८।३।२५</td> <td>रेसुझा जडिबुटी तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स</td> <td>३०५५११९३१</td> <td>९३११३२</td> <td>१०७१२२</td> <td>०७७।१०</td> </tr> <tr> <td>४०८१०७८।३।२६</td> <td>सुशिवानी बिल्डर्स प्रा.लि.</td> <td>६०६८४८२८६</td> <td>१३३३४०</td> <td>१५३४०</td> <td>०७५।७६</td> </tr> <tr> <td>४५६१०७८।३।२१</td> <td>सोना इलेक्ट्रीकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स</td> <td>६०९८६०३४८</td> <td>१९२०००</td> <td>२२१००</td> <td>०७७।८</td> </tr> <tr> <td>४५८१०७८।३।३०</td> <td>रेसुझा जडिबुटी तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स</td> <td>३०५५११९३१</td> <td>२६५४८८।</td> <td>३०५४३</td> <td>०७७।१०</td> </tr> <tr> <td>३६११०७८।३।२४</td> <td>सोना इलेक्ट्रीकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स</td> <td>६०९८६०३४८</td> <td>२३७३००।</td> <td>२७३००</td> <td>०७७।८</td> </tr> </tbody> </table>	गोभौनं./मिति	भुक्तानी पाउनेको नाम	प्यान नं.	भुक्तानी रकम	मु.अ.कर कर रकम	नन्फाइलर रहेको मिति	४५१०७७।१०।२९	सोना इलेक्ट्रीकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	६०९८६०३४८	१८३०६०	२१०६०	०७७।८	४६१०७७।११।२	बराह कन्स्ट्रक्सन	६०९८६०३५१	१४४१००	१६५७८	०७७।७८	११६१०७७।१२।२०	सोना इलेक्ट्रीकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	६०९८६०३४८	९२६६०	१०६६०	०७७।८		सुशिवानी बिल्डर्स प्रा.लि.	६०६८४८२८६	४९२६८०	५६६८०	०७५।७६	४०१०७८।३।२५	रेसुझा जडिबुटी तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स	३०५५११९३१	९३११३२	१०७१२२	०७७।१०	४०८१०७८।३।२६	सुशिवानी बिल्डर्स प्रा.लि.	६०६८४८२८६	१३३३४०	१५३४०	०७५।७६	४५६१०७८।३।२१	सोना इलेक्ट्रीकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	६०९८६०३४८	१९२०००	२२१००	०७७।८	४५८१०७८।३।३०	रेसुझा जडिबुटी तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स	३०५५११९३१	२६५४८८।	३०५४३	०७७।१०	३६११०७८।३।२४	सोना इलेक्ट्रीकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	६०९८६०३४८	२३७३००।	२७३००	०७७।८	७६७,६७७
गोभौनं./मिति	भुक्तानी पाउनेको नाम	प्यान नं.	भुक्तानी रकम	मु.अ.कर कर रकम	नन्फाइलर रहेको मिति																																																											
४५१०७७।१०।२९	सोना इलेक्ट्रीकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	६०९८६०३४८	१८३०६०	२१०६०	०७७।८																																																											
४६१०७७।११।२	बराह कन्स्ट्रक्सन	६०९८६०३५१	१४४१००	१६५७८	०७७।७८																																																											
११६१०७७।१२।२०	सोना इलेक्ट्रीकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	६०९८६०३४८	९२६६०	१०६६०	०७७।८																																																											
	सुशिवानी बिल्डर्स प्रा.लि.	६०६८४८२८६	४९२६८०	५६६८०	०७५।७६																																																											
४०१०७८।३।२५	रेसुझा जडिबुटी तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स	३०५५११९३१	९३११३२	१०७१२२	०७७।१०																																																											
४०८१०७८।३।२६	सुशिवानी बिल्डर्स प्रा.लि.	६०६८४८२८६	१३३३४०	१५३४०	०७५।७६																																																											
४५६१०७८।३।२१	सोना इलेक्ट्रीकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	६०९८६०३४८	१९२०००	२२१००	०७७।८																																																											
४५८१०७८।३।३०	रेसुझा जडिबुटी तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स	३०५५११९३१	२६५४८८।	३०५४३	०७७।१०																																																											
३६११०७८।३।२४	सोना इलेक्ट्रीकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	६०९८६०३४८	२३७३००।	२७३००	०७७।८																																																											

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
				२१२।०७८।३।७	सुशिवानी बिल्डर्स प्रा.लि.	६०६८४८२८६	२८८१५०।	३३१५०	०७७।१०	
				३४६।०७८।३।२३	रेसुङ्गा जडिबुटी तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स	३०५५११९३१	२६९३३५।	३०९८५	०७७।१०	
				१।०७८।३।२२	सुशिवानी बिल्डर्स प्रा.लि.	६०६८४८२८६	१९२२५२।	२२१५२	०७७।१०	
				१०।०७८।२।३०	सोना इलेक्ट्रीकल्स एण्ड जनरल स्टोर्स	६०९८६०३४८	३५९४२८।	४६७२५	०७७।८	
				५।०७८।३।२४	बराह कन्ट्रक्सन	६०९८६०३५१	४२७४०१।	५५५६२	०७७।८	
				१५।०७७।९।२१	रेसुङ्गा जडिबुटी तथा निर्माण सामग्री सप्लायर्स	३०५५११९३१	५३२२७८।	६१२३६	०७७।१०	
				१७।०७७।९।२८	सुशिवानी बिल्डर्स प्रा.लि.	६०६८४८२८६	११२१००।	९९२०४	०७७।१०	
				२५।०७७।१०।१३	सुशिवानी बिल्डर्स प्रा.लि.	६०६८४८२८६	९६७२८०।	१११२८०	०७७।१०	
					जम्मा			७६७६७७		
२९			निशुल्क पाठ्यपुस्तक वितरण कार्यक्रम							
२९.१			पाठ्यपुस्तक वितरण: कार्यालयले माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा निशुल्क वितरण गर्ने नेपाल सरकारको निति अनुसार विद्यालयहरूलाई दिएको निकासबाट खरिद पुस्तक सम्बन्धित विद्यार्थीहरूले प्राप्त गरेको हुनु पर्दछ । पालिका क्षेत्रभित्र पालिकाले पाठ्यपुस्तक निकास दिनुपर्ने ४४ वटा विद्यालयहरूकालागी यो वर्ष बजेट रु २६,१२,०००।- भएकोमा रु २६,००,५२६/७३ निकास खर्च गरेको देखियो । यसमा देहायका व्यहोराहरू देखिएका छन् ।							

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२९.२			<p>कार्यक्रम कार्यान्वयन: कार्यालयले माध्यामिक तहसम्मको शिक्षा निशुल्क वितरण गर्ने नेपाल सरकारको निति अनुसार विद्यालयहरूलाई दिएको निकासबाट खरिद पुस्तक सम्बन्धित विद्यार्थीहरूले प्राप्त गरेको हुनु पर्दछ । शिक्षा तथा मानवश्रोत विकास केन्द्रबाट प्रकाशित आ व २०७७।७८ को कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकामा कृयाकलाप न ३.१ मा उल्लिखि व्यवस्था कार्यान्वयनमा देहायको अवस्था देखिएकोले सुधार गरिनु पर्दछ । ।</p> <p>१ IEMIS मा प्रविष्ट तथ्यांकलाई सम्बन्धित विद्यालयबाट कक्षागत विद्यार्थीहरूको यथार्थ तथ्याङ्कसंग सत्यापन गराई सत्यपित विवरण शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गराई सोको आधारमा आवश्यक कक्षागत र विषयगत पाठ्यपुस्तकको संख्या यकिन गर्ने उल्लेख भएकोमा त्यस अनुसार अभिलेख अद्यावधिक गराएको देखिएन ।</p> <p>२ यकिन संख्याको आधारमा दोश्रो चद्यमासिकमा विद्यालयलाई अनुदान दिने र यसरी अनुदान दिँदा पहिलो पटक विद्यार्थी संख्याको ७५ प्रतिशत संख्यालाई मात्र अनुदान दिने र २०७८ बैसाखबाट शुरु हुने शैक्षिक सत्रको विद्यार्थी भर्नाको विवरण, पाठ्यपुस्तक खरिद र वितरण गरेको विवरणको आधारमा यकिन गरि नपुग रकम मात्र थप अनुदान दिने व्यवस्था रहेकोमा त्यस अनुसार हुने गरेको देखिएन ।</p> <p>३ विद्यार्थीले शैक्षिक सत्रको शुरुमै पुरा सेटमा नयाँ पाठ्यपुस्तक पाए नपाएको अनुगमन गरी उपलब्धताको सुनिश्चितता गर्ने कार्य स्थानीय तहबाट गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा अनुगमन गर्ने गरेको देखिएन ।</p> <p>४ स्थानीय तहले शैक्षिक सत्रको शुरुमै पाठ्यपुस्तक उपलब्धता र वितरणको सम्बन्धमा विक्रेता र विद्यालय विच समन्वय गर्ने र सो को प्रतिवेदन शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ मार्फत शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रमा जेठको पहिलो हप्ता भित्र अनिवार्यरूपमा पाठाउने व्यवस्था भएतापनि त्यस अनुसार कार्यान्वयन भएको देखिएन ।</p>	
२९.३			<p>पाठ्यपुस्तकमा बढी निकास: कार्यालयले विद्यालयहरूलाई निशुल्क पाठ्यपुस्तकको रकम निकास गर्दा यथार्थ खर्चको आधारमा निकास दिएको हुनु पर्दछ । कार्यालयले विद्यालयहरू लाई निशुल्क पाठ्यपुस्तकको रकम निकास गर्दा बढी निकास दिएको रु ५४०४३।- देखिएकोले लेखापरीक्षणबाट औल्यापश्चात दाखिला गरेको छ यस्तै अन्य विद्यालयहरूमासमेत बढी निकास दिएको हुनसक्ने भएकोले कार्यालय स्वयमले यकिन असुल गरिनु पर्दछ ।</p>	
३०			<p>मुख्यमन्त्री ग्रामीण विकास तथा रोजगार कार्यक्रम</p>	
३०.१			<p>बजेट र खर्च: मुख्यमन्त्री ग्रामीण विकास तथा रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यक्रम सन्चालनकालागि पूँजीगततर्फ रु २१ लाख, चालुतर्फ रु ३६ लाख ५० हजार र प्रशासनिक सन्चालनतर्फ रु २ लाख ५० हजारसमेत विनियोजन रु ६० लाख भएकोमा खर्च रु ४९ लाख ८९ हजार ८१२ भएको देखिएको छ । यसमा देहायका व्यहोराहरू देखिएका छन् ।</p>	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																												
३०.२	३४	२०७८-३-२९	<p>कार्यपत्र भत्ता: पालिकाको तालीम गोष्ठी सन्चालन सम्बन्धि कार्यविधिमा बाह्य प्रशिक्षकलाई कार्यपत्रको रु १ हजार र प्रवचनको रु ६०० गरि रु १६००।- दिन सकिने व्यवस्था छ । कार्यालयले २०७८।३।१७ देखि ऐ २३ सम्म ७ दिन मिनी टिलर मर्मत तथा सन्चालन तालीममा ११ जना प्रशिक्षार्थीहरूलाई प्रतिदिन २ कक्षाको प्रतिकक्षा रु १५००।- ले रु ४२०००।- भुक्तानी गरेको देखियो । निजहरूले कृषि ईन्जिनियरिङ्ग निर्देशनालय हरिहर भवनका रामचन्द्र प्रसाद साहको लेख र श्रीलंका University of Maratuwa का Lasitha Piyathilaka र Rohan Munasinghe को Article संलग्न राखि रु १५००।- का दरले प्रशिक्षण भत्ता दिएको देखियो । अतः अन्यत्र व्यक्तिको पुस्तकको फोटोकपी संलग्न गरेर दिएको कार्यपत्रको पारीश्रमिक प्रति कार्यपत्र रु ९००।- ले बढी भुक्तानी गरेकोले असुल गर्नु पर्ने देखिएको रु</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>प्रशिक्षकको नाम</th> <th>कक्षा</th> <th>कार्यपत्रको रु</th> <th>कर कट्टी रु</th> <th>खुद बढी रु</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>मोति खनाल</td> <td>१४</td> <td>१२६००</td> <td>१८९०</td> <td>१०७१०</td> </tr> <tr> <td>कमल वि सि</td> <td>१४</td> <td>१२६००</td> <td>१८९०</td> <td>१०७१०</td> </tr> <tr> <td>जम्मा</td> <td>२८</td> <td>२५२००</td> <td>३७८०</td> <td>२१४२०</td> </tr> </tbody> </table>	प्रशिक्षकको नाम	कक्षा	कार्यपत्रको रु	कर कट्टी रु	खुद बढी रु	मोति खनाल	१४	१२६००	१८९०	१०७१०	कमल वि सि	१४	१२६००	१८९०	१०७१०	जम्मा	२८	२५२००	३७८०	२१४२०	२१,४२०								
प्रशिक्षकको नाम	कक्षा	कार्यपत्रको रु	कर कट्टी रु	खुद बढी रु																												
मोति खनाल	१४	१२६००	१८९०	१०७१०																												
कमल वि सि	१४	१२६००	१८९०	१०७१०																												
जम्मा	२८	२५२००	३७८०	२१४२०																												
३०.३			<p>बाख्राको बीमा: कार्यक्रम अन्तर्गत खरिद गरिएका बाख्राहरूको बीमा गरेर जोखिम न्यूनिकरण गरिएको हुनु पर्दछ । तर कार्यालयले देहाय अनुसार बाख्रा खरिद गरि बाख्रा पालक कृषकहरूलाई वितरण गरेकोमा बीमा गरेको देखिएन । अतः उल्लिखित बाख्राहरूको बीमा गराई जोखिम न्यूनिकरण गरिनु पर्दछ ।</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>भौ न र मिति</th> <th>बिक्रेता फार्म</th> <th>संख्या</th> <th>रु</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>६-२०७७।१२।१९</td> <td>जनजीवन बाख्रा पालन फार्म</td> <td>४०</td> <td>२४००००</td> </tr> <tr> <td>८-२०७७।१२।२२</td> <td>ऐ</td> <td>२२</td> <td>१३२०००</td> </tr> <tr> <td>१८-२०७८।३।१८</td> <td>ऐ</td> <td>१०६</td> <td>६३६०००</td> </tr> <tr> <td>ऐ</td> <td>साइन अर्गानिक बाख्रा तथा कुखुरा फार्म</td> <td>६६</td> <td>३९६०००</td> </tr> <tr> <td>ऐ</td> <td>यूनिक कृषि तथा पशुपालन फार्म</td> <td>१६</td> <td>९६०००</td> </tr> <tr> <td></td> <td>जम्मा</td> <td>२५०</td> <td>१५०००००</td> </tr> </tbody> </table>	भौ न र मिति	बिक्रेता फार्म	संख्या	रु	६-२०७७।१२।१९	जनजीवन बाख्रा पालन फार्म	४०	२४००००	८-२०७७।१२।२२	ऐ	२२	१३२०००	१८-२०७८।३।१८	ऐ	१०६	६३६०००	ऐ	साइन अर्गानिक बाख्रा तथा कुखुरा फार्म	६६	३९६०००	ऐ	यूनिक कृषि तथा पशुपालन फार्म	१६	९६०००		जम्मा	२५०	१५०००००	
भौ न र मिति	बिक्रेता फार्म	संख्या	रु																													
६-२०७७।१२।१९	जनजीवन बाख्रा पालन फार्म	४०	२४००००																													
८-२०७७।१२।२२	ऐ	२२	१३२०००																													
१८-२०७८।३।१८	ऐ	१०६	६३६०००																													
ऐ	साइन अर्गानिक बाख्रा तथा कुखुरा फार्म	६६	३९६०००																													
ऐ	यूनिक कृषि तथा पशुपालन फार्म	१६	९६०००																													
	जम्मा	२५०	१५०००००																													
३०.४			<p>अनुगमन तथ मूल्याङ्कन: मुख्यमन्त्री ग्रामीण विकास तथा रोजगार कार्यक्रम सन्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा २.१ मा निर्देशक समितिले आफ्नो स्थानीय तहमा सन्चालित कार्यक्रम वा परियोजना स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन गरी त्यसको प्रतिवेदन स्थानीय तहमा दिनु पर्ने र अनुगमनको मासिक प्रतिवेदन व्यवस्थापन समिति र समन्वय इकाइमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर त्यस अनुसार अनुगमन प्रतिवेदन बनाएको छैन र बार्षिक खरिद योजना तयार गरेको पनि देखिएन । बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार नगरेकोले भौतिक र आर्थिक प्रगतिको विश्लेषण गर्न सकिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।</p>																													

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३१			सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम	
३१.१			बजेटको उपयोग: कार्यक्रम अनुसार प्राप्त बजेटको सदुपयोग गरिएको हुनु पर्दछ । कार्यक्रम सन्चालनकालागी यो वर्ष रु १७ लाख ९२ हजार विनियोजन भएकोमा खर्च रु ४ लाख (२.३२ प्रतिशत) मात्र खर्च गरेको देखियो । विनियोजित बजेट कार्यक्रम अनुसार उपलब्धी प्राप्त गराउन सम्बन्धीतलाई जिम्मेवार बनाईनु पर्दछ ।	
३१.२			किस्ता भुक्तानी: गरिवीको रेखामूनी रहेका र प्रकोपका कारण घरबार विहिन भएका विपन्न परिवारहरुले सुरक्षित र वातावरणमैत्री आवास निर्माण आफैले गर्न चाहेमा जस्तापाता र सहुलियत दरको काठ लगायतका सामग्री खरिदकोलागी र पराल वा खरको छाना भएका घर परिवारलाई जस्तापाताको छानामुनि ल्याउने गरि सुरक्षित नागरिक आवास निर्माणकालागी यो कार्यक्रम लागु भएको छ । कार्यक्रम कार्यान्वयनकालागी शहरी विकास भवन निर्माण विभागद्वारा सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७५ जारी गरेको छ । कार्यविधिको दफा ५ को उपदफा ४, ७ र ८ अनुसार सम्झौता भएपछि अनुदान दिइने रु ५० हजारको पहिलो किस्ता ६० प्रतिशत रकम उपलब्ध गराईने र सो रकमबाट जस्तापाता, काठ लगायतको निर्माण सामग्री खरिद गरी निर्माण कार्य अघि बटाउनु पर्ने र उक्त रकमबाट जस्तापाता र काठ लगायतको सामग्री खरिद गरी निर्माण कार्य सम्पन्न भएको भनी प्राविधिकबाट प्राविधिक प्रतिवेदन सहितको सिफारिसको आधारमा लाभग्राहीलाई दोश्रो तथा अन्तिम किस्तावापत ४० प्रतिशत अनुदान रकम उपलब्ध गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यपालीकाको १०७७।११।१८ को निर्णयले गा पा लाई खरको छानारहित बनाउने कार्यक्रम अनुसार संघीय सरकारबाट प्राप्त ११७ कोटालाई वडा नं ५ र ६ मा संचालन गर्ने र केही अति विपन्न परिवारमा रहेका अन्य वडामा सम्त वितरण गर्ने निर्णय गरेको देखियो । तर कार्यालयले विभिन्न वडाका ८ घर परिवारलाई रु ५०,०००/- का दरले रु ४,००,०००।- अनुदान दिएको देखियो । दुई किस्तामा दिनुपर्ने अनुदान एकै पटक दिएकोले कार्यविधिको अनुशरण भएन ।	
३२			लागत साझेदारीमा भैंसी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																
३२.१			<p>भैंसीपालनमा अनुदान: कार्यक्रम अन्तरगत यो वर्ष विनियोजन रु २१ लाख ७० हजार भएकोमा खर्च रु १९ लाख १० हजार गरेको मध्ये ५५ वटा भैंसी खरिदमा देहाय अनुसार रु १८ लाख ६० हजार खर्च गरेकोमा निम्न व्यहोराहरु देखिएका छन् ।</p> <table border="1" data-bbox="882 225 1585 794"> <thead> <tr> <th>भौ न र मिति</th> <th>पालक समुह</th> <th>संख्या</th> <th>रु</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१७-२०७७।१२।२७</td> <td>सिद्धबाबा पशुपालक समुह</td> <td>८</td> <td>३०००००</td> </tr> <tr> <td>१८-२०७७।१२।२७</td> <td>माला भैंसीपालन कृषक समुह</td> <td>८</td> <td>३०००००</td> </tr> <tr> <td>१९-२०७७।१२।२७</td> <td>चौपारी भैंसीपालन समुह</td> <td>४</td> <td>१५००००</td> </tr> <tr> <td>३३-२०७८।३।२१ र ३४-२०७८।३।२१ गा पा</td> <td>दिगाम दुग्ध उत्पादन सहकारी संस्था</td> <td>२०</td> <td>७५००००</td> </tr> <tr> <td>३४-२०७८।३।२१</td> <td>सिद्धबाबा पशुपालक समुह</td> <td>५</td> <td>१८७५००</td> </tr> <tr> <td>३६-२०७८।३।२३</td> <td>बोहाफाँट कृषि सहकारी संस्था</td> <td>१०</td> <td>३७५०००</td> </tr> <tr> <td></td> <td>जम्मा</td> <td></td> <td>२०६२५००</td> </tr> </tbody> </table>	भौ न र मिति	पालक समुह	संख्या	रु	१७-२०७७।१२।२७	सिद्धबाबा पशुपालक समुह	८	३०००००	१८-२०७७।१२।२७	माला भैंसीपालन कृषक समुह	८	३०००००	१९-२०७७।१२।२७	चौपारी भैंसीपालन समुह	४	१५००००	३३-२०७८।३।२१ र ३४-२०७८।३।२१ गा पा	दिगाम दुग्ध उत्पादन सहकारी संस्था	२०	७५००००	३४-२०७८।३।२१	सिद्धबाबा पशुपालक समुह	५	१८७५००	३६-२०७८।३।२३	बोहाफाँट कृषि सहकारी संस्था	१०	३७५०००		जम्मा		२०६२५००	
भौ न र मिति	पालक समुह	संख्या	रु																																	
१७-२०७७।१२।२७	सिद्धबाबा पशुपालक समुह	८	३०००००																																	
१८-२०७७।१२।२७	माला भैंसीपालन कृषक समुह	८	३०००००																																	
१९-२०७७।१२।२७	चौपारी भैंसीपालन समुह	४	१५००००																																	
३३-२०७८।३।२१ र ३४-२०७८।३।२१ गा पा	दिगाम दुग्ध उत्पादन सहकारी संस्था	२०	७५००००																																	
३४-२०७८।३।२१	सिद्धबाबा पशुपालक समुह	५	१८७५००																																	
३६-२०७८।३।२३	बोहाफाँट कृषि सहकारी संस्था	१०	३७५०००																																	
	जम्मा		२०६२५००																																	
३२.२			<p>बढी अनुदान: कार्यालयले भैंसी प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तरगत अनुदानग्राहीलाई अनुदान दिँदा गरेको सम्झौताका शर्तहरुको कार्यान्वयन भएको हुनुपर्दछ । कार्यालयले अनुदानग्राहीसंग को सम्झौतामा खरिद मूल्यको ४० प्रतिशत दिने गरी सम्झौता भएकोले सोही बमोजिम दिनु पर्नेमा अनुसूची - २ अनुसार ५३ जना अनुदानग्राहीलाई ६१ वटा भैंसी वितरणमा बढि अनुदान दिएको देखियो । अतः बढी अनुदान दिएको रकम अनुदानग्राहीबाट असुल गरिनु पर्ने देखिएको रु</p>	२४३,४००																																

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३२.३			<p>मार्गदर्शन र सम्झौता कार्यान्वयन: लागत साझेदारीमा पशुपन्छी प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यसन्चालन प्रक्रिया सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०७७ बूँदा ५ मा तोकिएको नर्मसको पालना भएको हुनु पर्दछ । यसमा निम्न व्यहोराहरू छन् ।</p> <p>क) खरिद कार्यक्रम कार्यान्वयन: मार्ग दर्शनको बूँदा न ५ (१) मा लागत साझेदारीमा पशुपालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गर्न अनुसूची ७ बमोजिम पालिकाले पकेट समुह गठन गरि प्रति पकेट ५ वटा समुहका १० कृषकलाई प्रति कृषक २ मुर्दा वा मुर्दा क्रस भैंसी वितरण गर्नु पर्ने व्यवस्था भएकोले एक पालिकाले १०० वटा भैंसी खरिद गरि भैंसी पालक कृषकहरूलाई वितरण गरेको हुनु पर्दछ । तर पालिकालाई उपलब्ध बजेट बाट ५५ वटा भैंसी मात्र खरिद गरेकोले मार्गदर्शन अनुसार तोकिएको संख्यामा भैंसी खरिद गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।</p> <p>ख) पशु बीमा र विनियोजन खर्च: मार्ग दर्शनको बूँदा न ५ (२) मा कार्यक्रमकोलागी बजेट विनियोजन तथा रकम खर्च गर्दा विनियोजित बजेटबाट ८० प्रतिशत रकम पशु खरिदमा, तालिम गोष्ठी भ्रमण अनुगमन र प्रशासनिक कार्यमा बढीमा १० प्रतिशत र उल्लिखित बाहेकका अनुसूची ६ मा उल्लेखित कार्यक्रम सम्पादन गर्न सम्भावित कृषकलापरुमा १० प्रतिशत सम्म खर्च गर्न सकिने र त्यस अनुसार खरिद भएका पशुको अनिवार्य बीमा गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले कार्यक्रम अन्तरगत ५५ वटा भैंसी खरिद गरेकोमा मार्गदर्शन अनुसार बीमा गराएको देखिएन । अतः लागत साझेदारीमा खरिद गरिएका भैंसीहरूको मार्गदर्शन अनुसार अनिवार्य बीमा गराई जोखिम न्यूनीकरण गरिनु पर्दछ ।</p> <p>ग) प्रगति विवरण: अनुदानग्राहीसंगको सम्झौताको दफा ९ मा दोश्रो पक्षले चौमासिक रुपमा कार्यक्रमको प्रगति उपलब्धी एवं कारोबार सम्बन्धी विवरण स्थानीय तहको पशु सेवा शाखामा अनिवार्य रुपमा उपलब्ध गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा त्यस अनुसार गरेको देखिएन र कार्यलयलेसमेत त्यसतर्फ ध्यान दिएको देखिएन । अतः यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।</p> <p>घ) बीमा: सम्झौताको दफा १२ मा भैंसीको अनिवार्य बीमा गरेको हुनु पर्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले त्यस अनुसार अनुदान दिएकोमा बीमा गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।</p> <p>ङ) अनुगमन मूल्याङ्कन: लागत साझेदारीमा पशुपन्छी प्रवर्द्धन कार्यक्रम सन्चालन प्रक्रिया सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०७७ को परिच्छेद ६ बूँदा ९ मा स्थानीय तहले संचालित कार्यक्रममा उपलब्ध गरेको रकमको समूह समिति सहकारीमा सदुपयोग भए नभएको र लक्ष्य अनुसार प्रगति भए नभएको बारेमा वा अन्य आवश्यक प्राविधिक विषयमा कृषि क्षेत्र हेर्ने पदाधिकारीको संयोजकत्वमा पशु सेवा शाखाका प्राविधिक संलग्न हुने गरि गठित कार्यदलले अनुगमन र मूल्याङ्कन गरि आफ्नो राय र सुझाव स्थानीय तहमा पेश गर्नुपर्ने र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्यमा जिल्ला स्थित पशु सेवा हेर्ने निकायलाई संलग्न गराउन सक्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले त्यस अनुसार अनुगमन मूल्याङ्कन गरि प्रतिवेदन तयार गर्ने गरेको देखिएन । अतः मार्गदर्शन अनुसार अनुगमन र मूल्याङ्कन गरि पृष्ठपोषण सहितको प्रतिवेदन तयार गर्ने गरिनु पर्दछ ।</p>	
३२.४	३३	२०७८-३-२१	<p>अनुदान: उल्लिखित अनुसार भैंसी खरिद गरि भैंसीपालक कृषकहरूलाई अनुदान दिइएका मध्ये देहायका दुई जना कृषकहरूलाई मोवाइल फोन सम्पर्क गरेको निम्न व्यहोरा देखिएको छ । यस्तै व्यहोरा अन्यमासमेत हुने सक्ने भएकोले कार्यालय स्वयमले यकिन गरि बढी भुक्तानी भएको भए असुल गर्ने पर्दछ ।</p> <p>क) अनुदानग्राही श्री लोक बहादुर राना (मोवाइल न ९८४७५७४२२७) लाई २ वटा भैंसीको अनुदान रु ३७,७५०।- ले रु ७५,०००।- दिएको देखियो । निजसंग मोवाइल सम्पर्क गरेकोमा निजले एउट भैंसी खरिद गरेको र एउटा साविक घरमा नै रहेकोले सोही भैंसीलाई मिलाएको भन्ने जानकारी भयो । यस्तै कार्य अन्य अनुदानग्राहीमा समेत हुन सक्ने भएकोले कार्यालय स्वयमले यकिन गर्नु पर्दछ । उक्त कार्य साझेदारी कार्यक्रमको उद्देश्य अनुसार भएको देखिएन । अतः निजलाई दुई मध्ये एक भैंसी खरिद नै नगरि दिएको अनुदान नियमसम्मत नदेखिएको रु</p> <p>ख) अनुदानग्राही श्री मुक बहादुर सिंजालीलाई २ वटा भैंसीको अनुदान रु ३७,७५०।- ले रु ७५,०००।- दिएको देखियो । निजको मोवाइल न ९८४५०२२९९९ मा सम्पर्क गरेकोमा निजले २ वटै खरिद गरेको तर अन्य धेरैजसोले घरमा नै महंगा मुर्दा भैंसीहरू रहेकोले त्यसैमा अनुदान मिलाएको भन्ने भनाई रहेकोले कार्यालयले स्वयम यकिन गर्नुपर्ने देखिएको छ । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।</p>	३७,५००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम												
३२.५			<p>लागत साझेदारी खर्च: लागत साझेदारीमा पशुपन्छ प्रवर्द्धन कार्यक्रम सन्चालन प्रकृया सम्बन्धि मार्ग दर्शन, २०७७ को अनुसूची ७ अनुसार लागत साझेदारीमा भैंसीपालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम ५ पकेट क्षेत्रका ५ वटा भैंसीपालक समूहमा प्रति समूह १० जना कृषकलाई प्रति परिवार २ वटा गरि १०० वटा मूर्स वा मूर्सक्रस क्रस भैंसीकालागी कार्यक्रम र पालिकाको अनुदानको ५० प्रतिशत र भैंसीपालक कृषकको ५० प्रतिशत सहभागीतामा कार्यक्रम सन्चालन गरिएको हुनु पर्दछ । कार्यविधिको उल्लिखित ब्यवस्था अनुसार कार्यक्रमबाट रु १८ लाख ७५ हजार र पालिकाबाट रु १८ लाख ७५ हजार गरि रु ३७ लाख ५० हजारसम्म र सोही बराबर वा सो भन्दा बढी रकम साझेदार पशुपालक कृषकको लगानीमा १०० वटा भैंसी खरिद गरि ५० कृषक लाभान्वित गरिएको हुनु पर्दछ ।</p> <p>तर कार्यालयले ९८ वटा भैंसी खरिदमा रु ३६,७५,०००।- र ५ वटा फ्रिजमा रु १,२५,०००।- गरि रु ३८,००,०००।- मध्ये संघीय कार्यक्रम र पालिकाबाट रु १९/१९ लाख खर्च गर्नु पर्नेमा संघीय कार्यक्रमबाट रु १९ लाख १० हजार लगानी गरि ९८ वटा मात्र भैंसी खरिद गरेकोले कार्यविधि अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयन भएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।</p>													
३३			कोभिड विशेष कृषि कार्यक्रम													
३३.१			<p>कार्यक्रम खर्च: कोभिडको महामारीका कारण कृषि क्षेत्रमा परेको प्रभाव न्यूनीकरणकालागी ग्रामिण रोजगारी सिर्जना र आय आर्जनमा सघाउने उद्देश्यले प्रदेश सरकारले कोभिड विशेष कृषि कार्यक्रम सन्चालन गर्न स्थानीय तहलाई सशर्त अनुदानमा बजेट ब्यवस्था गरि साना कृषि औजार तथा यन्त्र उपकरणमा अनुदान, कोभिड प्रभावित भई गाउँ फर्केका कृषकहरूलाई उत्पादन सामाग्रीमा अनुदान, एक स्थानीय तह एक उत्पादन कार्यक्रम र कृषि पशुपन्छी अधिकृत जनशक्ति सेवा करार कार्यक्रम स्थानीय तहबाट गराउने उद्देश्यले स्थानीय तह मार्फत सन्चालन हुने कोभिड विशेष कृषि कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७ कार्यान्वयनमा रहेको देखियो ।</p> <p>यस कार्यक्रम अन्तर्गत एक स्थानीय तह एक उत्पादन कार्यक्रममा रु १७ लाख, विदेशबाट फर्किएका युवाहरूलाई उत्पादन सामाग्रीमा अनुदान रु २० लाख र साना कृषि औजार तथा यन्त्र उपकरणमा अनुदानतर्फ विनियोजन रु १७ लाख ५० हजारसमेत विनियोजन रु ५४ लाख ५० हजार भएकोमा उत्पादन सामाग्री अनुदानमा रु २०,००,०००।- र यन्त्र उपकरणमा रु १७,३०,०००।- समेत रु ३७,३०,०००।- मात्र खर्च गरेकोमा देहायका व्यहोराहरू देखिएका छन् ।</p>													
३३.२			<p>कार्यक्रमको दिगोपना र निरन्तरता : कार्यालयद्वारा सन्चालित कार्यक्रमहरू निरन्तर र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन भएको हुनु पर्दछ । कार्यालयले कोभिड विशेष कार्यक्रम अन्तर्गत यो वर्ष विभिन्न कृषकलाप सन्चालन गर्न रु ५४ लाख ५० हजार विनियोजन भएकोमा अनुदानग्राहीहरूलाई देहाय अनुसार रु ३७,३०,०००।- अनुदान खर्च गरेको छ । तर कार्यक्रमको निरन्तरता र दिगोपना हुने गरी कार्यान्वयन गरेको देखिएन । अतः अनुदान कार्यक्रमको दिगोपना र निरन्तरता हुनेगरी प्रभावकारी बनाइनु पर्दछ ।</p> <table border="1" data-bbox="705 1005 1758 1268"> <thead> <tr> <th>भौ न र मिति</th> <th>विवरण</th> <th>रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>३८-२०७८।३।३०</td> <td>विभिन्न ५३ जनालाई ५०% अनुदानमा ९पेट्रोल तथा ४४ डिजेल ईन्जिनका मिनि टिलर वितरण</td> <td>१७,३०,०००।-</td> </tr> <tr> <td>३९-२०७८।३।३०</td> <td>कोभिड प्रभावित भइ फर्किएका १०० जनालाई उत्पादन सामाग्रीमा अनुदान</td> <td>२०,००,०००।-</td> </tr> <tr> <td></td> <td>जम्मा</td> <td>३७,३०,०००।-</td> </tr> </tbody> </table>	भौ न र मिति	विवरण	रकम	३८-२०७८।३।३०	विभिन्न ५३ जनालाई ५०% अनुदानमा ९पेट्रोल तथा ४४ डिजेल ईन्जिनका मिनि टिलर वितरण	१७,३०,०००।-	३९-२०७८।३।३०	कोभिड प्रभावित भइ फर्किएका १०० जनालाई उत्पादन सामाग्रीमा अनुदान	२०,००,०००।-		जम्मा	३७,३०,०००।-	
भौ न र मिति	विवरण	रकम														
३८-२०७८।३।३०	विभिन्न ५३ जनालाई ५०% अनुदानमा ९पेट्रोल तथा ४४ डिजेल ईन्जिनका मिनि टिलर वितरण	१७,३०,०००।-														
३९-२०७८।३।३०	कोभिड प्रभावित भइ फर्किएका १०० जनालाई उत्पादन सामाग्रीमा अनुदान	२०,००,०००।-														
	जम्मा	३७,३०,०००।-														

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३३.३			एक स्थानीय तह एक उत्पादन: कार्यालयले निर्धारित बार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गरेको हुनु पर्दछ । यो वर्ष पालिकाकालागी एक स्थानीय तह एक उत्पादन कार्यक्रम अन्तरगत रु १७ लाख विनियोजन भएकोमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरेको देखिएन । स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन नगर्नेलाई जिम्मेवार बनाइ कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनु पर्दछ ।	
३३.४	३९	२०७८-३-३०	कोभिड प्रभावित लक्षित वर्गलाई अनुदान: स्थानियतह मार्फत सन्चालन हुने कोभिड विशेष कृषि कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७ को नियम १९ को उपनियम ६ अनुसार परिवारको कुनै पनि सदस्य बैदेशिक रोजगारमा नभएको नेपाल भित्र सरकारी अर्ध सरकारी वा निजी क्षेत्रमा रोजगारमा नभएको र स्वरोजगारबाट मासिक आय रु १० हजार भन्दा बढी नभएको र हालैको कोभिडको कारण विदेशबाट फर्केको परिवारको प्रति परिवार १ जना भन्दा बढी नहुने गरी स्थानीय तहले प्राथमिकता दिनु पर्ने व्यवस्था छ । त्यस अनुसार कार्यालयले कार्यक्रम अन्तरगत कोभिड प्रभावित भई विदेशबाट फर्किएका कृषकहरूलाई उत्पादन सामाग्रीमा दिईने अनुदान सम्बन्धीत लक्षित वर्गले पाएको हुनु पर्दछ । कार्यक्रम अन्तरगत १०० कृषकहरूलाई रु २० लाखमा रु ६२०७६।- कर कटाइ बाँकी रु १९,३७,९२४।- बैंक मार्फत अनुदान दिएको देखियो । अनुदान पाउने कृषकहरू विदेश गएर फर्किएको प्रमाणहरू देखिएन । यसबाट विदेशबाट फर्किएका वास्तविक लक्षित वर्गले अनुदान पाउन सकेको अवस्था देखिएन । अतः यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
३३.५			अनुगमन मूल्याङ्कन र सम्झौता कार्यान्वयन: यसमा निम्न अवस्था देखियो । क) अनुगमन र मूल्यांकन: उक्त कार्यविधिको दफा ६(३) अनुसार स्थानीय तहले कार्यक्रम सन्चालनकोलागी आवश्यक प्राविधिक सहयोग र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्य गर्ने गराउने व्यवस्था छ । त्यस्तै सोही कार्यविधिको दफा ११ मा मा सम्बन्धित स्थानीय तहले कार्यक्रम सन्चालन र सम्पन्न भए पश्चात अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र उपलब्धी मापन गरि प्रतिवेदन गर्नुपर्ने, चौमासिक र वार्षिक रूपमा कार्यक्रमको प्रगति विवरण तयार गरि मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्ने, कार्यक्रमको निरिक्षण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्य प्रदेश सभाको विषयगत विषयगत समिति तथा सम्बन्धित क्षेत्रका माननीय सदस्यहरू, मन्त्रालय, निर्देशनालय र मातहत कार्यालयबाट समेत गरिने र यस बमोजिम निरिक्षण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरि दिएको निर्देशनको अनुदानग्राही र स्थानीय तहले पालना गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर त्यस अनुसार कार्यक्रमको निरिक्षण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने गरेको देखिएन । अतः निर्देशिका अनुसार कार्यक्रमको अनुगमन मूल्याङ्कन गरि कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाईनु पर्दछ । ख) सम्झौता कार्यान्वयन र अनुगमन: कार्यालयले अनुदानग्राहीसंग गरेको सम्झौताका शर्तहरूको कार्यान्वयन पूर्णतः कार्यान्वयन भएको हुनु पर्दछ । अनुदानग्राहीसंगको सम्झौतामा अनुदानग्राहीले नियमित रूपमा प्रगति विवरण लागयत तथ्याङ्कहरू अनिवार्य रूपमा उपलब्ध गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर अनुदानग्राहीहरूले त्यस अनुसार तथ्याङ्क तथा प्रगति विवरणहरू पेश गर्ने गरेको देखिएन र कार्यालयलेसमेत त्यस अनुसार माग तथा अनुगमन गर्ने र अनुगमन प्रतिवेदन तयार गर्ने गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
३४	१८	२०७८-३-२८	केरा उत्पादन कार्यक्रम कार्यक्रम कार्यान्वयन र क्षेत्रफल: केरा उत्पादन कार्यक्रम अन्तरगत केरा उत्पादक कृषकहरूलाई विरुवा वितरण गर्दा केरा लगाउने जग्गाको क्षेत्रफलको आधारमा विरुवा वितरण गरेको हुनु पर्दछ । कार्यालयले कार्यक्रम अन्तरगत ६७ जना कृषकहरूलाई प्रति गोटा रु ९०।- को ५० प्रतिशतका दरले मुल्य अनुदान दिंदा प्रति कृषक ४, ५, १०, २५, ३५, ४०, ५०, १५०, १८० र २०० गोटा सम्मका दरले वितरण गरि रु ३५४४२०। को ५० प्रतिशतले रु १७७२१०। वितरण गरेको देखियो । यसरी विरुवा वितरण गर्दा केराको विरुवा लगाउने जग्गाको क्षेत्रफल यकिन नै नगरी दिएको देखियो । अतः विरुवा वितरण गर्दा केरा लगाउने जग्गाको क्षेत्रफलको आधारमा वितरण गरी केरा उत्पादनलाई प्रभावकारी बनाइनु पर्दछ ।	
३५	३४	२०७८-३-१९	बंगुर पालन कार्यक्रम कार्यक्रम कार्यान्वयन र बीमा: कार्यालयले बंगुरपालक कृषकहरूसंग गरेको सम्झौता कार्यान्वयन गरिएको हुनु पर्दछ । पालिकाले वडा न २ का बंगुरपालक कृषकहरूलाई ८४ वटा बंगुर रु ४,५००।- का दरले रु ३,७८,०००।- मा खरिद गरि वितरण गर्दा गरेको सम्झौतामा अनुदानग्राही कृषकले बंगुरको अनिवार्य रूपमा बीमा गर्नु पर्ने र २ वर्षसम्म अनिवार्य रूपमा पाल्नु पर्ने तथा कार्यक्रममा प्राप्त बंगुर वेचविखन वा काटमार गरि खाएमा विगो वरावर रकम असुल गरिने उल्लेख गरेको छ । तर उल्लिखित बंगुरहरूको बीमा गरेको ट्याग नम्बरको विवरण पेश गरेतापनि बिमा शुल्क बुझाएको र विमा पोलिसी देखिएन र बंगुर वितरण पश्चात २ वर्षसम्म पालन गर्नुपर्ने विषयमा अनुगमन गर्ने गरेको समेत देखिएन । अतः उल्लिखित बंगुरहरूको बीमा गरेको प्रमाण तथा अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने देखिएको रु	३७८,०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३६			स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम	
३६.१			कार्यक्रम खर्च: स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम अन्तरगत रु ५५ लाख विनियोजन भएकोमा विभिन्न ४ कार्यमा बजेट बाँडफाँड गरि खर्च गरेकोमा देहाय अनुसारका व्यहोराहरु देखिएका छन् ।	
३६.२			योजना छनौट: स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (सन्चालन कार्यविधि) नियमावली, २०७७ को नियम १० को उपनियम ६ मा एक निर्वाचन क्षेत्रमा एक आर्थिक वर्षमा न्यूनतम रु १० लाख रुपैयाँ लागत अनुमान भएका बढीमा ३० वटा मात्र छनौट गर्न सकिने उल्लेख भएकोले रु १० लाख भन्दा कमको योजना छनौट गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर जिल्ला समन्वय समितिको योजना छनौट समितिले अन्य योजनामा जोडेर राधाकृष्ण मन्दिर र पोखरी मर्मत तथा निर्माणमा रु ४ लाख र व्याडमिन्टन कवर्ड हल निर्माणमा रु ५ लाख छनौट गरेकोले रु १० लाख भन्दा घटी हुनेगरी योजना छनौट गरी कार्यान्वयन गरेकोले नियमसम्मत देखिएन । यसरी योजना छनौट गर्ने कार्यमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
३६.३			सार्वजनिक परीक्षण: नियमावलीको नियम १६ मा नियमावली बमोजिम सन्चालित कार्यक्रमहरु प्रभावकारी बनाउन स्थानीय तहले प्रचलित कानून बमोजिम सार्वजनिक परीक्षणका विधि अवलम्बन गरि सार्वजनिक परीक्षण गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यक्रम अन्तरगत उपभोक्ता समितिहरु मार्फत विभिन्न ४ कार्यक्रम कार्यान्वयन गरि रु ५५ लाख खर्च गरेकोमा पालिकाले सार्वजनिक परीक्षण गरेको देखिएन । अतः नियमावलीको व्यवस्था अनुसार सार्वजनिक परीक्षण गरी कार्यक्रम कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाइनु पर्दछ ।	
३६.४			आयोजना अनुगमन: नियमावलीको नियम १५ अनुसार आयोजनाको अनुगमन गरि स्थानीय तहलाई नियमित रुपमा प्रतिवेदन दिनु पर्ने व्यवस्था भएकोमा सन्चालित योजनाको अनुगमन गरि प्रतिवेदन दिने र पृष्ठ पोषणको कार्यहरु हुने गरेको देखिएन । अतः यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
३७			आयकर अभिलेख र वडा राजश्व दाखिला:	
३७.१			राजश्व रकम ढिला दाखिला: प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४ को दफा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २८ मा नगद रकम प्राप्त भएको भोलिपल्ट दाखिला नगरेको देखिन आएमा कार्यालय प्रमुखले दश दिनसम्म ढिलो गरेको भए दशप्रतिशतले जरिवाना गरि सो समेत दाखिला गर्न लगाउने र सो भन्दा बढि ढिलो गरेको भए दशप्रतिशतका दरले जरिवाना गरी दाखिला गर्न लगाई कसुरको मात्रा अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम विभागिय कारवाही समेत गर्न, गराउन सक्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सोही बमोजिम प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४ को दफा २४ को उपदफा २ मा १० दिनसम्म ढिलो गरेको भए १० प्रतिशत र १० दिन भन्दा बढी ढिलो गरेको भए १० प्रतिशत जरिवान र विभागीय कारवाहीसमेत गरिने उल्लेख छ । कार्यालयले तयार गरि लेखापरीक्षणार्थ पेश गरेको राजश्व आम्दानी तथा दाखिला विवरण अनुसार तोकिएको समयमा नगद दाखिला हुने नगरेकोमा जरिवाना तथा कुनै कारवाही गर्ने गरेको देखिएन । पालिका कार्यालयले वडाहरुमा नगदि रसिद काटिने जनाएको भएता पनि पालिकाको आय शाखाबाट आम्दानी तथा बैक दाखिलाको दैनिक भीडान गर्ने गरेको नदेखिएकोले यथार्थ आम्दानी तथा दाखिला भिडान हुन सक्ने अवस्था देखिएन । पालिकाले तयार गरि पेश गरेको आम्दानी दाखिलाको विवरणमा लकडाउन नभएको अवधि श्रावण देखि चैत्रमाहिनासम्मको दाखिला विवरण परीक्षण गरिएकोमा अनुसूची १ मा उल्लेख भए अनुसार राजश्व आम्दानी ढिला दाखिला गरेको देखिएकोले सोही अनुसार अन्य वडा तथा कार्यालयमासमेत हुनसक्ने भएकोले कार्यालय स्वयमले यकिन गरि जरिवाना असुल गर्नु पर्दछ । साथै यसमा सुधार गरि अनुसूची अनुसारको जरिवाना असुल गर्नु पर्ने देखिएको रु	१०७,६९७
३७.२			सन्चित कोष दाखिला: कार्यालयले संकलन गरेको घर बहाल कर पालिकाको सन्चित कोष दाखिला गरि घर बहाल कर बाहेक अन्य बहाल कर रकम सन्बन्धित आन्तरिक राजश्व कार्यालयमा दाखिला गर्नु पर्नेमा पालिकाको कोषमा दाखिला गरेकोले अनुसूची २ बमोजिकको बहाल रकम संधिय सन्चित कोष दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नु पर्ने देखिएको रु	२४८,०५५

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																				
३७.३			बक्यौता अभिलेख: पालिकाको असुल गर्नु पर्ने राजस्व बक्यौताको अभिलेख लगात अद्यावधिक राखेको हुनु पर्दछ । तर पालिकाले उठाउने मालपोत तथा आय ठेकालागयतको असुल गर्न बाँकी राजश्व बक्यौताको अभिलेख राख्ने गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।																					
३८			तलवी प्रतिवेदन निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा ७ घ २ मा तलवी प्रतिवेदन पारित गरेर मात्र तलव तथा ग्रेड खर्च लेख्नु पर्ने व्यवस्था छ। कार्यालयले तलवी प्रतिवेदन पारित नगरी तलव तथा ग्रेड खर्च लेखेको छ । यसरी प्रतिवेदन पारित नगरी लेखेको तलव भत्ता खर्च सम्बन्धमा एकिन गर्न सकिएन । तसर्थ ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार तलवी प्रतिवेदन पारित गरेर मात्र तलव भत्ता खर्च लेख्नु पर्दछ।																					
३९			वाखा तथा सुँगुर वितरण सुँगुर तथा वाखा वितरण: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उतरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५)मा खर्च लेख्दा खर्चको विल भरपाइ सहितको लेखा राख्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले देहाय वमोजिम सुगुर तथा वाखा वितरण गरेकोमा सो को अभिलेख राखी संझौता वमोजिम गरेको पाइएन ।																					
<table border="1"> <thead> <tr> <th>भौ नं मिति</th> <th>कार्यक्रम</th> <th>भुक्तानी रकम</th> <th>कैफियत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>५४८-०७८३।२३</td> <td>जनजाति वंगुर तथा वाखा पालन कार्यक्रम</td> <td>११०००।</td> <td>वोका २,वाखा ६,र वंगुर १२ वटा</td> </tr> <tr> <td>५७१-०७८।३।२४</td> <td>जनजाति लक्षित कार्यक्रम</td> <td>५०००।</td> <td>४ वटा वाखा वितरण</td> </tr> <tr> <td>४७८-०७८।३।९</td> <td>दलित लक्षित कार्यक्रम</td> <td>६०००।</td> <td>१० वटा वाखा वितरण</td> </tr> <tr> <td></td> <td>जम्मा</td> <td>२२०००।</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>उपरोक्त वमोजिम वंगुर तथा वाखा पैचो फिर्ता दिने गरी वितरण गरेकोमा सो कोविमा नगरेको, ३ वर्षसम्म वेचविखन गर्न नपाइने, ३ वर्ष भित्रमा अनिवार्य रुपमा १पाठी फिर्ता गर्नुपर्ने, ३ वर्षसम्म वाखा काटमार गर्न नपाइने जस्ता शर्तहरु राखीसंझौता गरेकोमा उल्लेखित शर्तहरु पालना भए नभएको सम्बन्धमा पालिकावाट अनुगमन भएगरेको देखिएन।</p>					भौ नं मिति	कार्यक्रम	भुक्तानी रकम	कैफियत	५४८-०७८३।२३	जनजाति वंगुर तथा वाखा पालन कार्यक्रम	११०००।	वोका २,वाखा ६,र वंगुर १२ वटा	५७१-०७८।३।२४	जनजाति लक्षित कार्यक्रम	५०००।	४ वटा वाखा वितरण	४७८-०७८।३।९	दलित लक्षित कार्यक्रम	६०००।	१० वटा वाखा वितरण		जम्मा	२२०००।	
भौ नं मिति	कार्यक्रम	भुक्तानी रकम	कैफियत																					
५४८-०७८३।२३	जनजाति वंगुर तथा वाखा पालन कार्यक्रम	११०००।	वोका २,वाखा ६,र वंगुर १२ वटा																					
५७१-०७८।३।२४	जनजाति लक्षित कार्यक्रम	५०००।	४ वटा वाखा वितरण																					
४७८-०७८।३।९	दलित लक्षित कार्यक्रम	६०००।	१० वटा वाखा वितरण																					
	जम्मा	२२०००।																						
४०			अनुगमन र सम्परीक्षण क) अनुगमन र सम्परीक्षण: प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन २०७४ को दफा ७४ दफा ३८ वमोजिम अन्तिम लेखापरीक्षणवाट कायम भएको वेरुजु असुल गरी वेरुजु फछ्यौट तथा नियमित गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । आ.व.२०७६।७७ सम्म वांकी वेरुजु रु २ करोड ८२ लाख ३३ हजार रहेकोमा सम्परीक्षणको लागि रु १९९६७०५१।११-पेश भई सम्परीक्षण भएको छ।																					
<table border="1"> <thead> <tr> <th>आ.व.</th> <th>दफा</th> <th>व्यहोरा</th> <th>सम्परीक्षण रकम</th> <th>कैफियत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>२०७५।७६</td> <td>१</td> <td>गत वर्षको जिम्मेवारी घटी सारेको रु</td> <td>१२०५४९०।६९</td> <td>संचित कोष दाखिला भएको।</td> </tr> <tr> <td>२०७५।७६</td> <td>२३</td> <td>प्रहरी चौकी श्रृङ्गालाई जग्गा खरीद गर्न २०७५।११।२३ मा भुक्तानी गरेको रु</td> <td>३१००।</td> <td>भवन निर्माण भएको जवाफ पेश भएको।</td> </tr> <tr> <td>२०७५।७६</td> <td>२७</td> <td>मिनीटेलेर २९,चापकटर १,उखु पेल्ले मेशिन १,लगायतका समानहरु वितरणको प्रमाण नभएको</td> <td>९५९५०।</td> <td>कृषकहरुले प्रयोग गरेको अनुगमन प्रतिवेदन पेश।</td> </tr> </tbody> </table>					आ.व.	दफा	व्यहोरा	सम्परीक्षण रकम	कैफियत	२०७५।७६	१	गत वर्षको जिम्मेवारी घटी सारेको रु	१२०५४९०।६९	संचित कोष दाखिला भएको।	२०७५।७६	२३	प्रहरी चौकी श्रृङ्गालाई जग्गा खरीद गर्न २०७५।११।२३ मा भुक्तानी गरेको रु	३१००।	भवन निर्माण भएको जवाफ पेश भएको।	२०७५।७६	२७	मिनीटेलेर २९,चापकटर १,उखु पेल्ले मेशिन १,लगायतका समानहरु वितरणको प्रमाण नभएको	९५९५०।	कृषकहरुले प्रयोग गरेको अनुगमन प्रतिवेदन पेश।
आ.व.	दफा	व्यहोरा	सम्परीक्षण रकम	कैफियत																				
२०७५।७६	१	गत वर्षको जिम्मेवारी घटी सारेको रु	१२०५४९०।६९	संचित कोष दाखिला भएको।																				
२०७५।७६	२३	प्रहरी चौकी श्रृङ्गालाई जग्गा खरीद गर्न २०७५।११।२३ मा भुक्तानी गरेको रु	३१००।	भवन निर्माण भएको जवाफ पेश भएको।																				
२०७५।७६	२७	मिनीटेलेर २९,चापकटर १,उखु पेल्ले मेशिन १,लगायतका समानहरु वितरणको प्रमाण नभएको	९५९५०।	कृषकहरुले प्रयोग गरेको अनुगमन प्रतिवेदन पेश।																				

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
				२०७५।७६	३३	२३० घरधुरीलाई जस्तापाता वितरण गरेकोमा प्राविधिक मूल्यान तथा कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश नभएको रु	९५८६२२७।	कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश भएको।	
				२०७५।७६	३९	१६ थान वोका वितरणको आधार तथा भरपाइ पेश नभएको	१९३०००।	बुझ्नेको भरपाइ पेश भएको	
				२०७६।७७	१४	कर्मचारी कल्याण कोषमा रहेको रकम फिर्ता हुनुपर्ने रु	१००००००।	संचित कोष खातामा रकम दाखिला गरेको भौचर पेश।	
				२०७६।७७	३९	पुष्पानजली निर्माण सेवालार्ई वढी भुक्तानी	३८३७६९।	दाखिला गरेको भौचर पेश।	
				२०७६।७७	४०	नेपाल राष्ट्रिय मा वि दौघालार्ई भवन निर्माणको लागि दिएको १९२००००। नापी तथा कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश नभएको	१९२००००।	नापी तथा कार्यसम्पन्न पेश भएको।	
				२०७६।७७	४५ख	स्टोनमेशिनरीमा वढी भुक्तानी भएको	९४९२।	दाखिला भएको ।	
				२०७६।७७	५८	३१४८ जस्तापाता वितरण भएको अनुगमन प्रतिवेदन तथा तथा प्राविधिक मूल्यांकन पेश हुनुपर्ने	३८५३३६२।	कार्य सम्पन्न तथा प्राविधिक मूल्यांकन पेश।	
				२०७६।७७	५८	हुलास स्टील इण्डस्ट्रीजको वाट ढिलाइ वापतको जरिवाना असुल गर्नुपर्ने	८२९९।	दाखिला भएको।	
				२०७६।७७	६३	वढी भुक्तानी भएको	१५००।	दाखिला भएको।	
				२०७६।७७	६३	दिउसोको बैठक भत्ता	१५३००।	दाखिला भएको।	
				२०७६।७७	७४.१०	विजुली पानीमा वढी भुक्तानी	१११।५०	दाखिला भएको।	
						जम्मा	१९१६७०५१।११		

ख) अद्यावधिक बेरुजु - यस पालिकाको २०७७।७८ सम्मको फछ्योट गर्न बाँकी बेरुजुको स्थिति देहाय अनुसार रहेको छ ।

(रु.हजारमा)

गत वर्ष सम्मको बाँकी बेरुजु (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजु (B)	यो वर्ष कायम बेरुजु (C)	संपरीक्षणबाट कायम बेरुजु (D)	अध्यावधिक बाँकी बेरुजु (E=A-B+C+D)
२८२३३	१९१६७	८८२९	०	१७८९५